

พฤติกรรมกรซื้อห่วยไ้คินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

จิตินน สือเสาวลัษณ์

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณทิต

สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

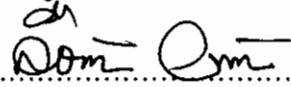
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ธันวาคม 2556

ลิตสิทธีเป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

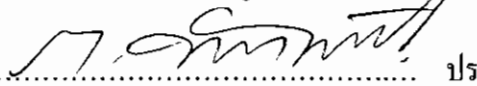
อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณา
ปัญหาพิเศษของ จูติมน สือเสาวลักษณ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

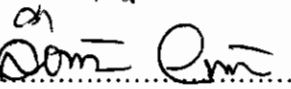

.....

(อาจารย์ ดร.ลือชัย วงษ์ทอง)

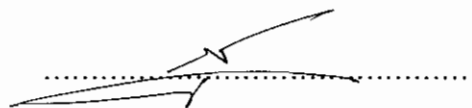
คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.กัญญา นันทเพ็ชร)

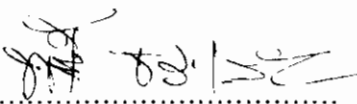

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ลือชัย วงษ์ทอง)

..... กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ ดร.กิจจุฑา ไกรवास)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนีย์ ธารเสนา)

วันที่ 25 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

การศึกษา เรื่อง “พฤติกรรมการซื้อห่วยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการช่วยเหลืออนุเคราะห์ และให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี จาก ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจาก ดร. ลือชัย วงษ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาในการจัดทำปัญหาพิเศษที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขปัญหาในทุกๆด้านของการทำปัญหาพิเศษ ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี ผู้ศึกษา จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา และคณาจารย์ อื่นๆทุกท่านที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชา จนผู้ศึกษามีความรู้นำมาใช้ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ เป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณประชาชนทุกคนที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลตอบ แบบสอบถามในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจ ที่สำคัญตลอดมา และเพื่อนนิสิตร่วมหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป (ภาคค่ำ) รุ่นที่ 7 ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือตลอดมาจนกระทั่งวิจัยเล่มนี้เสร็จ สมบูรณ์

จิตติมน ลือเสาวลักษณ์

54930501: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการซื้อ/ หวยใต้ดิน/ ประชาชนในตำบลอ่างศิลา

จิติมน สื่อเสาวลักษณ์: พฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา

อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี (BEHAVIOR IN BUYING UNDERGROUND LOTTERIES AMONG PEOPLE LIVING IN TAMBON ANG-SILA, AMPHUR MUANG, CHON BURI PROVINCE)

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ: ลือชัย วงษ์ทอง, ปร.ค. 68 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ประการแรกเพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประการที่สองเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน โดยทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าไคสแควร์ (Chi-square)

ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้หญิงนิยมซื้อหวยใต้ดินมากกว่าผู้ชาย มีอายุระหว่าง 40-49 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตร/ ประมง มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ต่อเดือน ประชาชนที่มีพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินชื่นชอบที่จะเล่นหวยประเภท 2 ตัวล่าง 2 ตัวบน โดยมีค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้ง 901 บาทขึ้นไป และมักจะซื้อหวยใต้ดินกับคนเดินโพยและมีหลักในการซื้อหวยใต้ดินจากข่าวลือ ความเชื่อจากแหล่งใบ้หวย สาเหตุที่ซื้อหวยใต้ดินนั้นเป็นเพราะชอบเสี่ยงโชค

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหวยใต้ดิน พบว่า โดยภาพรวมปัจจัยในด้านต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหวยใต้ดินมากที่สุด เมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่า ด้านรูปแบบการซื้อหวยใต้ดินให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ด้านความสะดวกในการซื้อให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ด้านราคาให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 และด้านผลตอบแทนที่ได้รับ/ เงินรางวัลให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 4

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ อาชีพ รายได้และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดิน แต่สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดิน จากการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีวิธีการปราบปรามโดยใช้มาตรการทางกฎหมายแก้ปัญหาหวยใต้ดินอย่างจริงจัง

54930501: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A.

(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: BUYING BEHAVIOUR / UNDERGRAOUND LOTTERY / PEOPLE
LIVING IN TAMBON ANG-SILA

THITIMON SUESAWALAK: BEHAVIOR IN BUYING UNDERGROUND
LOTTERIES AMONG PEOPLE LIVING IN TAMBON ANG-SILA, AMPHUR MUANG,
CHON BURI PROVINCE. ADVISOR: LUECHAI WONGTHONG, Ph.D. 82 P. 2013.

The purpose of this study was twofold. First, it aimed at examining behavior in buying underground lotteries among people living in Tambon Ang-Sila, Amphur Muang, Chon Buri Province. Also, this study attempted to study the relationship between their buying behaviors and factors affecting their buying decision, including forms of underground lottery buying, price, and prize, and convenience in buying. The subjects participating in this study were 400 people living in Tambon Ang-Sila, Amphur Muang, Chon Buri Province. The collected data were analyzed using descriptive statistics, which included percentage, means, standard deviation and Chi-square.

The results of the study revealed that, regarding the subjects' buying behavior, females are more likely to buy underground lotteries than males. These females, aged 40-49, married, high school certificate holders, were farmers/fishermen with a monthly income of 10,001-15,000 baht. The subjects who enjoyed betting on underground lotteries were more likely to buy two-digit-tickets from the so called "top and bottom" lottery numbers with the cost of 901 baht onwards and they liked to buy underground lotteries from syndicates. They also liked to place their buying of lottery numbers based on different sources, including rumors, personal beliefs, and places where potential lottery numbers were predicted. The motive for buying underground lotteries was the fact the subjects liked to gamble and took chances. Also, it was shown that there were factors affecting their buying decision which were found at a high level. When considering each aspect, the forms of buying underground lotteries was rated the highest, followed by the convenience, price, and compensatory awards/prize, respectively. In addition, it was found that there was a positive relationship between the subjects' buying behavior of underground lotteries and personal factors. Specifically, it was shown that there were relationships among gender, age, occupation, income, educational level and buying behavior. Finally, no relationship was found between the subjects' buying behavior and status. The results from the study suggested that there should by strict enforcement regarding problems of underground lotteries.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
แหล่งอ้างอิงตัวแปร.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการพนัน.....	8
ความหมายของพฤติกรรม.....	13
แนวคิดความเสี่ยง.....	21
ทฤษฎีความคาดหวัง.....	22
ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ.....	23
ข้อมูลทั่วไปของตำบลอ่างศิลา.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
วิธีการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4 ผลการวิจัย.....	36
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	36
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชน ตำบล อ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.....	38
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ของประชาชน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.....	41
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดิน ของประชาชน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล.....	46
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	54
อภิปรายผลการวิจัย.....	56
ข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	63
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	68

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แหล่งอ้างอิงตัวแปร.....	5
2 จำนวนพื้นที่ตำบลอ่างศิลา.....	24
3 จำนวนประชากรตำบลอ่างศิลา.....	25
4 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าความถี่และค่าร้อยละ.....	35
5 จำนวนร้อยละสาเหตุของการซื้อหอยได้ดิน.....	38
6 จำนวนร้อยละลักษณะการซื้อหอยได้ดิน.....	39
7 จำนวนร้อยละหลักในการเลือกซื้อหอยได้ดิน.....	39
8 จำนวนร้อยละของแหล่งที่ซื้อหอยได้ดิน.....	40
9 จำนวนร้อยละค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้ง.....	40
10 จำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยได้ดิน ด้านรูปแบบการซื้อหอยได้ดิน.....	41
11 จำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยได้ดิน ด้านราคา.....	42
12 จำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยได้ดิน ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ.....	43
13 จำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยได้ดิน ด้านความสะดวกในการซื้อ.....	44
14 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยได้ดิน ในปัจจัยภาพรวมด้านต่าง ๆ.....	45
15 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.....	46
16 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.....	47
17 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.....	48
18 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.....	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับพฤติกรรมการซื้อหาที่ดินของประชาชนในตำบล อ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	50
20	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการซื้อหาที่ดินของประชาชนในตำบล อ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	52

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หวย เป็นการพนันเสี่ยงทายประเภทหนึ่งที่อยู่กันมาในสังคมไทยมาเป็นระยะเวลา ยาวนาน โดยหวยได้เริ่มเข้ามาสู่สังคมไทย ตั้งแต่ต้นรัตนโกสินทร์ โดยระยะแรกกระจุกตัวอยู่ใน กลุ่มคนจีน ต่อมาเมื่อการพนันแพร่ระบาดเข้าสู่สังคมไทย จึงได้มีการออกหวยที่เป็นอักษรไทย จึงมีชื่อเรียกว่า หวย ก. ข.

หวย ก. ข. ได้พัฒนามาเรื่อย ๆ จนมาเป็นหวยใต้ดิน และได้พัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ทางสังคมและวัฒนธรรมของคนไทยแล้ว เห็นได้ชัดเจนจากกระบวนการหาตัวเลขนำโชคที่จะใช้ แทงในแต่ละงวด ผู้เล่นอาจจะได้จากการตีความ จากความฝันของตนเอง การเกิดเหตุการณ์ผิดปกติ ในชุมชน เช่น มีคนที่ยังมีชีวิต การเกิดอุบัติเหตุ มีเด็กเกิดใหม่ ทะเบียยนรถที่เพิ่งซื้อใหม่หรือ กระทั่งการขอจากพระหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา หวยใต้ดินเป็นที่ แพร่หลายมากขึ้น ปัจจุบันกลุ่มคนเหล่านี้ ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีรายได้น้อยและผู้ที่มีรายได้มากและ มีการศึกษาค่อนข้างสูงก็หันมาให้ความสนใจในการซื้อหวยใต้ดินเป็นจำนวนมาก เพราะการซื้อหวย ใต้ดินมีการใช้ค่าใช้จ่ายไม่มาก และมีโอกาสในการถูกรางวัลสูงหรือการได้รับผลตอบแทนจาก การเสี่ยงโชคนั้น มีมากกว่าการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยจะออกเป็นประจำทุกวันทั้งที่ 1 และ 16 ของทุก ๆ เดือน หวยจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่นักเสี่ยงโชคทั้งหลายชอบและให้ความสนใจเป็น อย่างมาก จากการศึกษาของ (สังสิต พิริยธรรค์ เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์ และนภดล กรรณิกา, 2550 อ้างถึงใน นพนนท์ วรรณเทพสกุล, 2554 หน้า 5) พบว่า สัดส่วนของผู้ที่เคยซื้อหวยใต้ดินกระจายอยู่ ทั้งในกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำ ปานกลาง และค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่า หวยไม่ได้เป็นความหวังของกลุ่ม ผู้มีรายได้น้อยเท่านั้น แต่ยังเป็นความหวังของคนชั้นกลางที่มีรายได้เดือนละมากกว่า 20,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554 อ้างถึงใน นพนนท์ วรรณเทพสกุล, 2554 หน้า 5) พบว่า ผู้มีรายได้เดือนละ ระหว่าง 5,000-10,000 บาท มีผู้เล่นหวยมากถึง 5.5 ล้านคน และอันดับสอง คือ ผู้ที่มีรายได้มากกว่าเดือนละ 20,000 บาท เล่นหวย 4.4 ล้านคน ซึ่งมากกว่าผู้ที่รายได้เดือนละต่ำกว่า 5,000 บาท ที่มีผู้เล่นหวย 4 ล้านคน จะเห็นได้ว่า การพนัน นอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมแล้ว ยังอาจจะก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ตามอีกด้วย ซึ่งนิสัยหรือค่านิยมของประชาชนในประเทศไทยนั้น มีพฤติกรรมชอบเสี่ยง ซึ่งแสดง ให้เห็นว่าการพนันนั้นสอดคล้องกับสังคมไทย เป็นกิจกรรมที่เป็นที่ยอมรับในสังคม และเนื่องจาก การพนันหวยใต้ดินมีลักษณะสำคัญตามที่ผาสุก พงษ์ไพจิตร (2543, หน้า 151) กล่าวไว้ก็คือ เล่นง่าย

สะดวก ไม่ต้องพะวงเรื่องตำรวจเหมือนกับการเล่นพนันไพ่ในบ่อนหรือว่าไฮโล แถมยังไม่เสียเวลามากมายด้วย การพนันมักจะก่อให้เกิดความโลภ ดังนั้น นักพนันที่ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มวงเงินของการแทงพนันจนก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอย่างมากมาย เนื่องจากเจ้ามือห่วยได้คืนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีฐานะทางการเงินค่อนข้างดี เป็นที่น่าเชื่อถือ และเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ส่วนผู้ซื้อจะต้องอยู่ในฐานะที่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ และเป็นคนที่เจ้ามือเชื่อถือในสถานะการเงิน หากว่านักพนันเกิดเล่นเสียจนเกินความสามารถที่จะหาเงินมาจ่ายได้ ก็จะนำมาซึ่งความหายนะ ดังนั้น เจ้ามือจะมีนักเลงคอยตามทวงหนี้ด้วยวิธีที่รุนแรง

จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลาง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมได้มีการเจริญเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ เช่น นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร มีแรงงานย้ายถิ่น ซึ่งเป็นประชากรแฝง คนที่มาทำงานส่วนใหญ่จะเป็นประเภทการศึกษาไม่สูง อยากรวย อยากรวย เพื่อที่จะเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเอง เช่นเดียวกับตำบลอ่างศิลาเป็นตำบลที่กำลังพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเป็นแหล่งทำเรือประมงที่มีของสดขาย แม้ค้าต้องรับของสดจากทะเลมาขาย ซึ่งแม้ค้าเหล่านี้ต้องอาศัยเงินหมุนเงินกู้มาลงทุน เล่นเพื่อหารายได้เสริม เพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว จากสิ่งเหล่านี้ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจและความหวังที่จะมีเงิน และห่วยได้คืนเป็นการพนันชนิดหนึ่งที่นิยมเล่นกว้างขวางมากที่สุด คนเล่นห่วยได้คืนนั้น ประกอบไปด้วย ผู้คนหลากหลายอาชีพ มีตั้งแต่เกษตรกร ผู้ใช้แรงงาน แม้ค้าในตลาด ซึ่งทำให้ง่ายต่อการแพร่กระจายรวมทั้งการซื้อห่วยได้คืนก็สามารถหาซื้อได้ง่ายและนิยมกันอย่างแพร่หลาย เพราะตำบลอ่างศิลาเป็นตำบลที่ไม่ใหญ่เกินไป นอกจากนี้ ห่วยได้คืนยังสามารถซื้อก่อนแล้วค่อยมาจ่ายทีหลัง ทำให้ประชาชนส่วนมากชอบที่จะซื้อห่วยได้คืนมากกว่าการเล่นพนันชนิดอื่น

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นของการเล่นพนันห่วยได้คืน ซึ่งเป็นการพนันประเภทหนึ่งที่ผิดกฎหมาย ถือได้ว่าเป็นการเสี่ยงโชคที่ได้รับความนิยมอย่างมาก และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการซื้อห่วยได้คืน ได้แก่ รูปแบบ ราคา ผลตอบแทนที่ได้รับ ความสะดวกในการซื้อ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาการซื้อห่วยได้คืน และเป็นแนวทางที่จะทำการปราบปรามปัญหาที่เกิดจากการพนันห่วยได้คืนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและการซื้อห่วยได้คืนของประชาชน ในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อขายที่ดินของประชาชน ในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการซื้อขายที่ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อขายที่ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลาอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อขายที่ดิน ในเขตตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย พฤติกรรมการซื้อขายที่ดินและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมซื้อขายที่ดินในเขตตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1) พฤติกรรมซื้อ ประกอบด้วย สาเหตุที่ซื้อที่ดิน ลักษณะการซื้อที่ดิน หลักในการเลือกซื้อที่ดิน แหล่งที่ซื้อที่ดิน และค่าใช้จ่ายในการซื้อที่ดิน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมซื้อขายที่ดิน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา

2. ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

ศึกษาประชากรที่มีพฤติกรรมซื้อขายที่ดิน ในเขตตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านอ่างศิลา, หมู่ที่ 2 บ้านมะเกลือ, หมู่ที่ 3 บ้านโพรง, หมู่ที่ 4 บ้านโรงหาด, หมู่ที่ 5 บ้านโรงนา จำนวน 5,526 คน (ที่มา: ข้อมูลประชากรงานทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวประชาชน สำนักปลัดเทศบาล ข้อมูล ณ เดือนเมษายน พ.ศ. 2555)

3. ขอบเขตด้านเวลา

ศึกษาระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2556 ถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรมกรซื้อ หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติเกี่ยวกับหอยไต้ดิน
 หอยไต้ดิน หมายถึง กิจกรรมการพนันเสี่ยงโชคชนิดหนึ่งผู้เล่นจะทำการพนันกับเจ้ามือ
 โดยจะยึดถือผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นตัววัดผลของหอยไต้ดิน

สองตัวบน หมายถึง เลขท้าย 2 ตัวของสลากกินแบ่งรัฐบาลรางวัลที่ 1

สองตัวล่าง หมายถึง เลขท้าย 2 ตัวที่ออกตามการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน
 1 ครั้ง

สามตัวบน หมายถึง เลขท้าย 3 ตัวของสลากกินแบ่งรัฐบาลรางวัลที่ 1

สามตัวล่าง หมายถึง เลขท้าย 3 ตัวที่ออกตามการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน
 4 ครั้ง

โด้ด หมายถึง การซื้อเลข 3 ตัวของสลากกินแบ่งรัฐบาลรางวัลที่ 1 ที่ไม่จำเป็นต้องเป็นไป
 ตามลำดับที่ออก

วัง บน หมายถึง การซื้อเลข 1 ตัว ตัวของสลากกินแบ่งรัฐบาลรางวัลที่ 1 ซึ่งเป็นเลข 3 ตัวท้าย

วัง ล่าง หมายถึง การซื้อเลข 1 ตัว ของรางวัลเลขท้าย 2 ตัวที่ออกตามการออกรางวัลสลาก
 กินแบ่งรัฐบาล

พฤติกรรมกรซื้อหอยไต้ดิน หมายถึง พฤติกรรมของลูกค้ำที่มาซื้อหอยไต้ดิน ได้แก่
 ลักษณะการซื้อหอยไต้ดิน ค่าใช้จ่ายในการซื้อหอยไต้ดิน สาเหตุที่ซื้อหอยไต้ดิน หลักในการซื้อเลข
 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ได้แก่ รูปแบบ หมายถึง รูปแบบของหอย
 สามารถเลือกซื้อเลขได้ตามต้องการ เช่น 2 ตัวบน-ล่าง 3 ตัวบน-ล่าง โด้ด

ราคา หมายถึง ราคาของการซื้อหอยไต้ดินนั้น มีราคาถูกที่กว่าหอยประเภทอื่น ๆ
 ค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้งไม่แพง รวมทั้งอาจมีส่วนลดจากการซื้อ จึงเป็นการลงทุนด้วยเงินจำนวน
 ที่น้อย แต่มีโอกาสในการที่จะได้รับผลตอบแทนที่มาก จึงทำให้บุคคลนั้นตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน

ผลตอบแทน หมายถึง การถูกรางวัลสูงและได้รับเงินรางวัลสูงกว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล
 จากการลงทุนซื้อในจำนวนเงินที่น้อยกว่า รวมทั้งได้รับเงินรางวัลทันทีเมื่อถูกรางวัล

ความสะดวกซื้อ หมายถึง ไม่จำเป็นต้องเดินทางออกมาซื้อด้วยตนเอง อาจโทรสั่งซื้อจาก
 เจ้ามือหอย คนรู้จัก หรือคนเดิน โภย เนื่องจากมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเจ้ามือหอย ทำให้สามารถหา
 ซื้อได้ง่าย และไม่ต้องจ่ายเงินทันทีสามารถจ่ายเงินได้ที่หลัง

สรุป

ในการศึกษาพฤติกรรมกรซื้อหอยไต้ดินของประชาชน ในพื้นที่ตำบลอ่างศิลา อำเภอ
 เมือง จังหวัดชลบุรี ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเอาพฤติกรรมกรซื้อหอยไต้ดินเป็นพื้นฐานหลัก

โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของพัณน์ สุจันงค์ (2522, หน้า 80-82) ที่ได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพล และเป็นตัวกำหนดการเกิดพฤติกรรมและการกระทำของมนุษย์ เช่น กลุ่มสังคม บุคคลที่เป็นแบบอย่าง สถานภาพทางสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กฎหมาย ศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี สิ่งแวดล้อม เจตคติ และการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Vroom, 1964 อ้างถึงใน สิทธิโชค วรรณสันติกุล, 2525, หน้า 6) มนุษย์มีพฤติกรรมที่คาดหวังแล้วจะลงมือทำให้เต็มที่ เพื่อสิ่งที่คาดหวังไว้จะได้เป็นจริง ทฤษฎีการตัดสินใจของ Herbert A Simon แนวคิดความเสี่ยของฟรานซิส (Francis, 1963, p. 343 อ้างถึงใน สิทธิโชค วรรณสันติกุล, 2525 หน้า 18) เมื่อเสี่ยที่จะลงทุนต้องยอมรับผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะกำไรหรือขาดทุนก็ตาม แรงจูงใจของ Maslow วิธีการเล่นของผาสุก พงษ์ไพจิตร (2543) แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อขายใต้ดินของนักวิชาการหลายท่าน พบว่า ชนวนวล คณานุกูล (2542) กลุ่มผู้เล่นหวยที่ใหญ่ที่สุด คือ ชาวบ้านที่มีรายได้น้อยจนถึงปานกลาง โดยอาศัยแหล่งข้อมูลในการหาเลขเด็ด เช่น สิ่งผิดธรรมชาติ พระสงฆ์ เกจิอาจารย์ ความฝัน เหตุการณ์รอบตัว เอกสารญาติพี่น้อง เพื่อน และนักเล่นหวยคนอื่น รวมถึงสื่อมวลชน

แหล่งอ้างอิงตัวแปร

ตารางที่ 1 แหล่งอ้างอิงตัวแปร

ตัวแปร	แหล่งอ้างอิง
1. สาเหตุที่ซื้อ	แนวความคิดเสี่ยของฟรานซิส (Francis, 1963, p. 343 อ้างถึงใน สิทธิโชค วรรณสันติกุล, 2525 หน้า 18) เมื่อเสี่ยที่จะลงทุนต้องยอมรับผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะกำไรหรือขาดทุนก็ตาม
2. ลักษณะการซื้อ	จากการศึกษาของผาสุก พงษ์ไพจิตร (2543, หน้า 154-155) มีวิธีการซื้อหลายรูปแบบ เช่น 2 ตัวบน-ล่าง, 3 ตัวบน, 3 ตัวล่าง, วิ่งบน, วิ่งล่าง, โต้ด
3. หลักในการเลือกซื้อ	พบว่า ชนวนวล คณานุกูล (2542) กลุ่มผู้เล่นหวยที่ใหญ่ที่สุด คือ ชาวบ้านที่มีรายได้น้อยจนถึงปานกลาง โดยอาศัยแหล่งข้อมูลในการหาเลขเด็ด เช่น สิ่งผิดธรรมชาติ พระสงฆ์ เกจิอาจารย์ ความฝัน เหตุการณ์รอบตัว

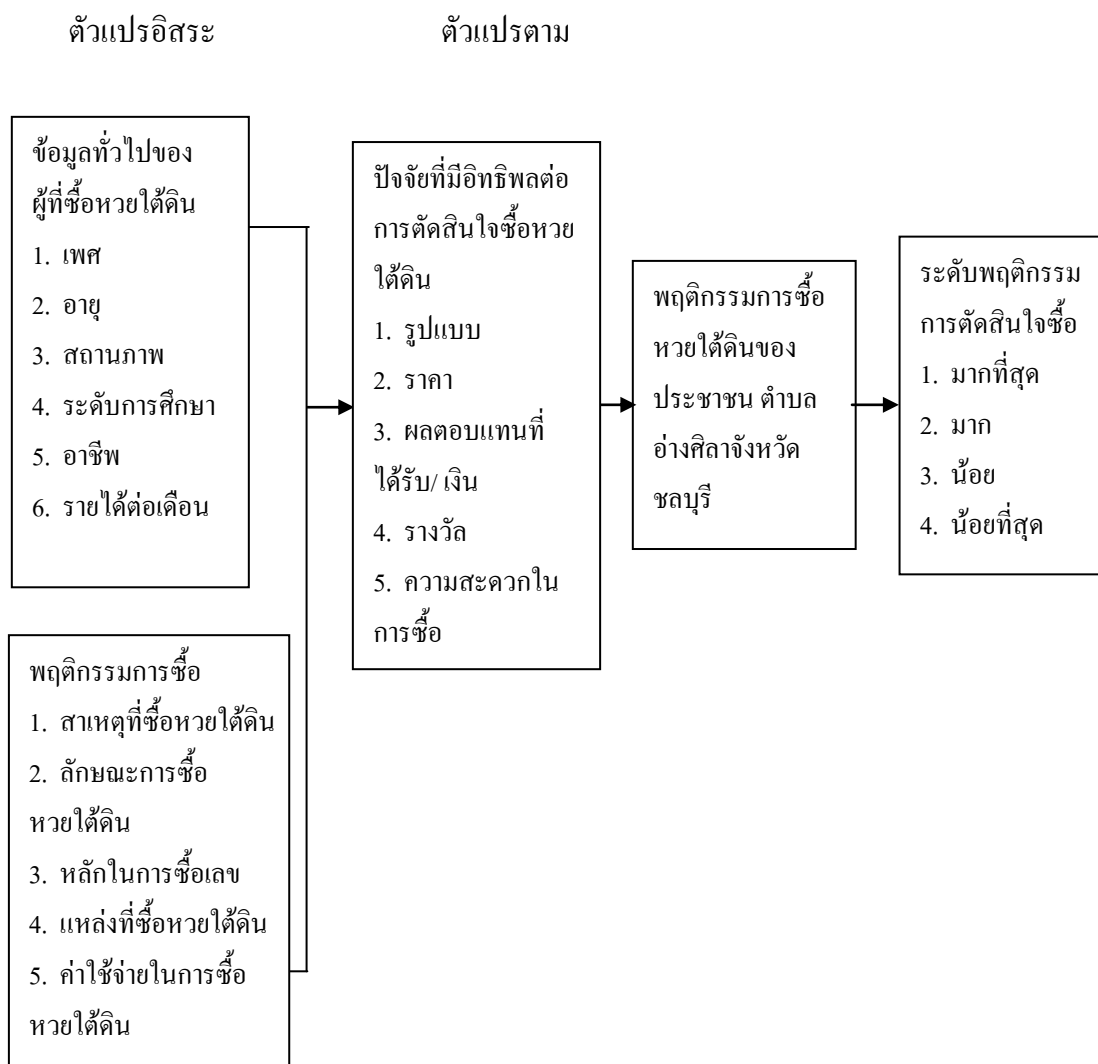
ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	แหล่งอ้างอิง
4. แหล่งที่ซื้อ	จากการศึกษาของผาสุก พงษ์ไพจิตร (2543, หน้า 154-155) คนขายหอย, เพื่อนในสำนักงาน หรือคนในหมู่บ้าน
5. ค่าใช้จ่าย	จากการศึกษาของเสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์ (2549) กลุ่มตัวอย่างที่เล่น หอยได้ดิน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซื้อหอยได้ดิน 1,347 บาทต่อเดือน หาซื้อหอยได้ดินได้สะดวกกว่า หอยได้ดินมีส่วนลคที่จูงใจและใช้ เครดิตหรือ “เงินเชื่อ”
6. รูปแบบ	แรงจูงใจของมาสโลว์
7. ราคา	จากการศึกษาของสังคีต พิริยะรังสรรค์ (2546, หน้า 17) หอยได้ดิน สามารถแพงได้ตั้งแต่ 1 บาทขึ้นไป แต่รัฐบาลต้อง 20 บาทขึ้นไป ถ้าเป็นหอยได้ดิน 20 บาท อาจจะแพงได้หลายตัว
8. ผลตอบแทนที่ได้รับ	ทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Vlooom, 1964 อ้างถึงใน สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2525, หน้า 6) มนุษย์มีพฤติกรรมที่คาดหวังแล้วจะ ลงมือทำให้เต็มที่ เพื่อสิ่งที่คาดหวังไว้จะได้เป็นจริง จากการศึกษาของนายพัชระ คงพินิจบรรจง (2552) เหตุผล ในการเล่นส่วนมากจะบอกว่า ต้องการสร้างความหวังในชีวิต มีวิธีการเล่นที่ง่ายไม่ยุ่งยาก มีผลตอบแทนที่จ่ายเมื่อถูกหอยสูง
9. ความสะดวกในการซื้อ	จากการศึกษาของผาสุก พงษ์ไพจิตร (2543, หน้า 154-155) คนขายหอย, เพื่อนในสำนักงาน หรือคนในหมู่บ้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชน ในพื้นที่ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเอาพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินเป็นพื้นฐานหลัก โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของพัฒนา สัจจางค์ (2522, หน้า 80-82) ที่ได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพล และเป็นตัวกำหนดการเกิดพฤติกรรม ทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Vlooom, 1964 อ้างถึงใน สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2525, หน้า 6) แนวคิดความเล็งของฟรานซิส (Francis, 1963, p. 343 อ้างถึงใน สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2525 หน้า 18) แรงจูงใจของ Maslow วิธีการเล่นของผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2543 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดิน ปัจจัยหนึ่ง

ที่น่าจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเล่นหวยใต้ดินในสังคมไทย คือ ผู้เล่นได้ “เลขเด็ด” มา ซึ่งอาจจะมาจากหลายแหล่งหลายทิศทาง เช่น พระ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ สิ่งสสารสัตว์หรือสิ่งแปลกประหลาด เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพนัน
2. ความหมายของพฤติกรรม
3. แนวคิดความเสี่ยง
4. ทฤษฎีความคาดหวัง
5. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ
6. ข้อมูลทั่วไปของตำบลอ่างศิลา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการพนัน

จากการศึกษาวรรณคดีสันสกฤตและวรรณคดีบาลี ตั้งแต่สมัย 2,500 ปีก่อนคริสต์ศักราช จนกระทั่งคริสต์ศตวรรษที่ 11 ในสังคมอินเดีย มีแนวความคิดเกี่ยวกับการพนันอยู่ 2 แนว คือ แนวคิดที่เห็นว่าการพนันเป็นการเล่นเพื่อความบันเทิง แนวความคิดที่เห็นว่าการพนันเป็น ความชั่วร้าย การพนันในอินเดียมี 2 ประเภท คือ การพนันที่ใช้สิ่งไม่มีชีวิตเป็นอุปกรณ์ในการเล่น เช่น ลูกเต๋า สกา หมากรุก หมากรับ ชิงนาง หมากรวย โยนห่วง ไม้หิ้ง ฯลฯ และการพนันประเภท ที่ 2 เป็นการพนันที่ใช้สิ่งมีชีวิตเป็นอุปกรณ์ในการเล่น (การพนันสมားหะยะ) เช่น ใช้นก และกวาง และสัตว์อื่นต่อสู้กัน (สังคิต พิริยะรังสรรค์, 2546, หน้า 2-18)

การพนันในประเทศไทยมีหลายประเภท มีทั้งการพนันที่ถูกต้องตามกฎหมาย อันได้แก่ สลากกินแบ่งรัฐบาล (ลอตเตอรี่) สลากเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว (หวยบนดิน) การพนันแข่งม้าถูก กฎหมายในสนามม้า การพนันเหล่านี้ รัฐบาลมองว่ามีองค์ประกอบของความบันเทิงและการผ่อนคลายความตึงเครียดอยู่ด้วย และการพนันที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (นอกกฎหมาย) อันได้แก่ การเล่นเกมการพนันในบ่อน และการพนันฟุตบอล การพนันเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย เนื่องจาก รัฐบาลพิจารณาว่าเป็นสิ่งเลวร้ายและส่งผลกระทบต่อสังคม แต่แนวความคิดนี้ของรัฐบาล ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมของคนส่วนใหญ่ในสังคม เพราะประชาชนจำนวนมากให้ความร่วมมือ กับกิจกรรมเหล่านี้ สังคมยังไม่เห็นพ้องต้องกันเป็นเอกฉันท์ว่า ควรถือเป็นอาชญากรรมร้ายแรง

เพราะในความเป็นจริงคนส่วนมากมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้เป็นประจำ แสดงให้เห็นระดับการยอมรับของสังคม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสำคัญ ถ้าหากรัฐบาลยึดหลักว่าควรปราบปรามกิจกรรมเหล่านี้ จะทวนกระแสความรู้สึกของประชาชนหรือไม่ หรือถ้ารัฐบาลขาดความมุ่งมั่นหรือความสามารถ การปราบปรามทางรัฐควรทำให้สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องถูกกฎหมายหรือไม่ เพื่อที่จะลดช่องว่างระหว่างนโยบายกับความเป็นจริง เมื่อพิจารณานโยบายของรัฐบาลที่ประเทศอื่น ๆ พบว่ามีแนวทางหลักในเรื่องของการพนัน ทำให้การพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมายและปราบปรามอย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าของและผู้เล่นมีโทษโดยการปรับและจำคุก การยอมรับว่าการปราบปรามเป็นสิ่งที่ยาก เพราะต้นทุนค่าใช้จ่ายมีมูลค่าสูง การทำให้การพนันเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย เปิดโอกาสให้รัฐบาลนำการพนันออกจากมุมมืดของสังคม สามารถกำหนด ควบคุม และนำรายได้บางส่วนมาใช้เจ้าของบ่อนการพนันและนักเล่นการพนันสามารถนำรายได้มาช่วยเหลือสังคมแทนการจ่ายค่าสินบนแก่ตำรวจหรือจัดตั้งแก๊งอาชญากร ดังนั้น ทางสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจึงมีความคิดที่จะนำการพนันที่อยู่นอกกฎหมายที่ได้รับความนิยมสูงสุด คือ หวยใต้ดิน นำมาเป็นการพนันถูกต้องตามกฎหมาย โดยเริ่มโครงการแรกด้วยหวยออนไลน์ เป็นรูปแบบของหวย 2 ตัว และ 3 ตัว การพนันรูปแบบนี้ มีความใกล้เคียงกับการเล่นหวยใต้ดินมากที่สุด เนื่องจากประชาชนมีความคุ้นเคยกับการเล่นหวยใต้ดิน ซึ่งสามารถเลือกเล่นเลขที่ต้องการได้ตามปริมาณ และจำนวนที่ต้องการ และอีกหนึ่งแนวทางที่ทางสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจะดำเนินการ คือ ออกสลากที่มีลักษณะคล้ายกับหวยใต้ดิน แต่ไม่สามารถเลียนแบบได้โดยง่าย และไม่สามารถเอาผลการออกรางวัลไปจ่ายรางวัลสลากกินรวบได้ คือ การออกสลากล็อตโต เนื่องจากเป็นเกมที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้เข้ากับความสะดวกและสนองความต้องการของผู้ซื้อสลากกินรวบได้ดีกว่าประเภทอื่น ๆ ซึ่งการพนันรูปแบบต่าง ๆ เหล่านี้ ออกมาจำหน่าย มีวัตถุประสงค์เพื่อดึงเงินนอกระบบที่ประชาชนใช้จ่ายกับการซื้อหวยใต้ดินให้มาเข้าสู่ระบบมากขึ้นนั่นเอง (ศิริวรรณ ศิริวิชัย, 2546, หน้า 8-9)

หวยใต้ดิน

ผาสุก พงษ์ไพจิตร นวลน้อย ตริรัตน์ และสังศิต พิริยะรังสรรค์ (2543) ได้ให้ความหมายของหวยใต้ดินว่า เป็นธุรกิจผิดกฎหมาย เป็นการพนันที่ยึดถือผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลไทยเป็นหลัก หวยใต้ดินเป็นธุรกิจที่มีมูลค่ามหาศาล เป็นแหล่งรายได้ของผู้ที่ได้ชื่อว่าติดอันดับเศรษฐีหรือเป็นนักการเมืองชั้นนำของสังคมไทยหลายคนที่มีอำนาจและอิทธิพลสูง

กาญจนา แก้วเทพ (2539) กล่าวว่า การเล่นหวยเป็นผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในสังคมไทยมาช้านาน โดยก่อกำเนิดมาจากการกลายรูปของวัฒนธรรมการเสี่ยงทายเพื่อจะล่วงรู้อนาคตในเรื่องต่าง ๆ ต่อมาพิธีกรรมการเสี่ยงทายเหตุการณ์ในอนาคตได้ถูกนำมาปรับรูปและ

กลายเป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่น เพื่อนันทนาการในชีวิตและสังคม ในรูปแบบของการพนัน เพื่อความสนุกสนาน จนกระทั่งในท้ายที่สุดได้กลายรูปมาเป็น “การพนันเพื่อชีวิต” อย่างจริงจัง โดยสื่อมวลชนมีบทบาทในการส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นห่วยให้เฟื่องฟูขยายตัวอย่างต่อเนื่องจน กลายมาเป็น “วัฒนธรรมประจำชาติ (Nation Character)” และกลายมาเป็นอุปนิสัย (Habit) ที่ต้อง ปฏิบัติอยู่เป็นประจำในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ยังกล่าวว่ามีผู้ศึกษาพบว่า คนไทยมีช่องทางหา เลขเด็ดเพื่อนำมาเล่นห่วยอยู่เกือบ 10 วิธี เช่น การขอจากพระสงฆ์ การแก้ฝืน ขอจากเจ้าที่เจ้าทาง หรือเจ้าพ่อเจ้าแม่ การดูดตัวเลขจากยอดทำบุญ อายุคนตาย เสี่ยงทาย ชูดันไม้ บนบานศาลกล่าว ฯลฯ และหนึ่งในช่องทางหาเลขเด็ดของชาวบ้าน คือ บ่าวที่สื่อมวลชนนำเสนอตามหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์

จากทรรศนะของนักวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า ห่วยใต้ดิน หมายถึง กิจกรรมการพนัน เสี่ยงโชคชนิดหนึ่งที่อยู่เล่นจะทำการพนันกับเจ้ามือ โดยจะยึดถือผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็น ตัววัดผลของห่วยใต้ดิน

การซื้อห่วยใต้ดิน

การซื้อห่วยใต้ดินจะยึดตามผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลของแต่ละงวด ซึ่งปกติจะ ออกประมาณวันที่ 1 และ 16 ของทุกเดือน ยกเว้นวันออกตรงกับวันสำคัญ ห่วยใต้ดินสามารถซื้อได้ ตั้งแต่ 1 บาทขึ้นไป แต่รัฐบาลต้อง 20 บาทขึ้นไป ถ้าเป็นห่วยใต้ดิน 20 บาท อาจจะซื้อได้หลายตัว (สังคีต พิริยะรังสรรค์, 2546, หน้า 17) การแทงห่วยใต้ดินมีด้วยกันหลายวิธี แต่ละวิธีจะได้เงินรางวัล แตกต่างกันไป มีดังนี้ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ, 2543, หน้า 154-155)

1. 2 ตัวบน ล่าง ผู้เล่นแทงเลขท้าย 2 ตัวของสลากกินแบ่งรัฐบาลรางวัลที่ 1 และรางวัล เลขท้าย 2 ตัว เงินรางวัลสูงสุด 70 เท่าของมูลค่าเงินที่แทง (บางแห่งจ่าย 60 เท่า) โอกาสที่จะถูก 1 ใน 100 อัตรากำไรที่เจ้ามือได้รับ ร้อยละ 30 (ผลต่างระหว่างเงินรางวัลและโอกาสที่จะแทงถูก)
2. 3 ตัวบน ผู้เล่นแทงเลขท้าย 3 ตัวของสลากกินแบ่งรัฐบาลรางวัลที่ 1 เงินรางวัล 500 เท่าของมูลค่าที่แทง โอกาสที่จะถูกเท่ากับ 1 ใน 1,000 อัตรากำไรของเจ้ามือ ร้อยละ 50
3. โต้ด เพื่อจูงใจให้ผู้เล่นห่วยแทงเลข 3 ตัว เจ้ามือเสนอรางวัล ถ้าแทงเลขท้าย 3 ตัวได้ถูก แม้จะไม่เรียงตามลำดับที่ออก เช่น เลขท้ายรางวัลที่ 1 ที่ออก คือ 952 เลขที่แทงถูกได้รางวัลอาจเป็น 952 925 592 529 259 และ 295 เงินรางวัล 100 เท่ามูลค่าที่แทง โอกาสที่จะถูกรางวัลเท่ากับ 1 ใน 166 เจ้ามือได้กำไรประมาณ ร้อยละ 40
4. 3 ตัวล่าง ผู้เล่นแทงเลขเพียง 1 ตัว จากเลขท้าย 3 ตัวของสลากกินแบ่งรัฐบาล รางวัล เท่ากับ 100 ถึง 125 เท่าของมูลค่าที่แทง อัตรากำไรของเจ้ามือ ร้อยละ 50

5. วิ่งบน ผู้แทงเลขเพียง 1 ตัว จากเลขท้าย 3 ตัว ของสลากกินแบ่งรัฐบาลรางวัลที่ 1 รางวัลเท่ากับ 3 เท่าของมูลค่าที่แทง โอกาสที่จะถูกเท่ากับ 3 ใน 10 อัตรากำไรของเจ้ามือเท่ากับ ร้อยละ 10

6. วิ่งล่าง ผู้เล่นแทงเลขเพียง 1 ตัว จากเลขท้าย 2 ตัวของสลากกินแบ่งรัฐบาล รางวัลเท่ากับ 4 เท่าของมูลค่าที่แทง โอกาสที่จะถูกเท่ากับ 2 ใน 10 อัตรากำไรของเจ้ามือเท่ากับ ร้อยละ 10 หวยใต้ดิน มีการจัดตั้งองค์กรเครือข่ายและการเก็บรายได้อย่างกว้างขวาง และระบบมีความยืดหยุ่น แบ่งได้เป็น 4 ระดับด้วยกัน คือ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2543, หน้า 156) การเล่นหวยของทั้งจังหวัด เจ้ามือบางคนครอบคลุมเฉพาะบางส่วนของจังหวัด เจ้ามือรายใหญ่มากอาจมีอิทธิพลครอบคลุมมากกว่า 1 จังหวัด และทุก ๆ จังหวัด มีเจ้ามือหวยใหญ่บ้างเล็กบ้าง

ระดับรองลงมา คือ เจ้ามือย่อยหรือยี่ปี่ว ทั่วประเทศมียี่ปี่วเป็นจำนวนหลายร้อยคน ทำกิจการหวยใต้ดินคล้าย ๆ กัน ขนาดของกิจการแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสายป่านและความมั่นคงทางการเงิน และความสามารถดึงดูดลูกค้า ยี่ปี่วส่วนใหญ่จะมียอดขายอยู่ในวงเงิน 2 ถึง 10 ล้านบาทต่องวด

เครือข่ายระดับที่สาม รองลงมา คือ คนขายหวย บางครั้งเรียกว่า ก๊ก พวกนี้มีหน้าที่ขายหวยแล้วส่งต่อไปยังเจ้ามือเหนือ ๆ ขึ้นไป มีรายได้จากค่าคอมมิชชั่นในการขายจากเจ้ามือที่ใหญ่กว่า และจากการได้ส่วนลด ก๊อกจะกระจายอยู่ทั่วไปตามหมู่บ้าน ร้านตลาด สลัม โรงงาน สำนักงาน เอกชนและราชการ

เครือข่ายระดับที่สี่ รองลงมาเป็นเอเยนต์รายเล็กรายน้อยที่มีความสัมพันธ์กับก๊อกหรือยี่ปี่ว อาจจะเป็นเพื่อนในสำนักงานหรือคนในหมู่บ้านที่ช่วยเก็บเงินหวยมาส่งก๊อกหรือยี่ปี่ว ในเมือง

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 สามารถสรุปสาระสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ดังนี้

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 เป็นเครื่องมือทางกฎหมายที่ใช้ควบคุม จำกัด ชนิดของการพนันที่กฎหมายไม่อนุญาตให้เล่นและอนุญาตให้เล่น โดยเนื้อหาของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 นั้น ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2473 ในเนื้อหาที่ขัดแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

โดยสาระสำคัญ แบ่งชนิดหมวดหมู่ของการพนันออกเป็น 2 บัญชี คือ บัญชี ก. เป็นบัญชีที่ห้ามมิให้อนุญาตให้มี หรือเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นที่ได้ระบุไว้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันหรือการเล่นร้ายแรงอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ยื่นออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ แต่เมื่อรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควรจะอนุญาตภายใต้บังคับใด สมควรจะอนุญาต

ภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ให้มีการเล่นชนิดใดที่อนุญาตได้โดยออกพระราชกฤษฎีกา ตัวอย่างของการพนันประเภทนี้ เช่น ไฮโลว์ อีโก้ย ปันแปะ เป็นต้น การเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข. หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือการเล่นอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้จะจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัด โดยทางตรงหรือทางอ้อมได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและออกใบอนุญาตให้หรือมีกฎกระทรวงให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต ตัวอย่างของการพนันประเภทนี้ เช่น บิงโก บิลเลียด ไพ่นกกระจอก เป็นต้น

ในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการทำวิจัยเรื่องนี้ คือ หวยใต้ดิน และหวย 2 ตัว 3 ตัว โดยสลากกินแบ่งรัฐบาลนั้น ถูกจัดอยู่ในบัญชี ข. ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจเต็มในความรับผิดชอบดังกล่าวในการที่อนุญาตให้มี โดยมีสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการคลัง เป็นผู้รับใบอนุญาตและดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับแห่งกฎหมาย

หวยใต้ดิน ไม่ได้กำหนดชัดเจนไว้ในบัญชีใด เนื่องจากเป็นระบบการพนันที่วิวัฒนาการตนเองมาจากกำเนิดของสลากกินแบ่งรัฐบาล หวย 2 ตัว 3 ตัว ก็ได้ถูกกำหนดชัดเจนไว้ในบัญชีใด เนื่องจากเป็นลักษณะการพนันเพิ่งเข้ามาเป็นแนวคิดในสังคมไทยในระยะเวลาไม่นาน แต่อาจจะอนุโลมจัดเข้าประเภทบัญชี ข. ตามสลากกินแบ่งรัฐบาล และตามหน่วยงานผู้รับผิดชอบ คือ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

การกำหนดโทษสำหรับผู้ละเมิด กฎหมายถือว่าการเล่นเป็นความผิดทางอาญา กฎหมายคาดโทษจำคุกหรือปรับหรืออาจทั้ง 2 กรณี เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ศาลมักจะละเว้นโทษจำคุก คงลงโทษปรับเป็นส่วนใหญ่ประมาณ 500-2,000 บาท เมื่อศาลละเว้นโทษจำคุก จึงทำให้ดูเหมือนว่าบทลงโทษแค่ปรับ จึงทำให้ผู้เล่นไม่เจ็ดหลาบ นักการพนันส่วนใหญ่จึงอาศัยติดสินบนเจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อความปลอดภัยในการจับกุม เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเป็นการยากยิ่งที่จะบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จากพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พบว่า มีความคลุมเครือของกฎหมายใน 2 ประการ (บุญรักษ์ พัฒนยินดี, 2544, หน้า 3-4)

ประการแรก เมื่อมีการอนุญาตให้เล่นการพนันภายใต้การควบคุมอย่างถูกต้องโดยการขออนุญาตเป็นครั้งคราว ฉะนั้น กฎหมายจึงมิได้ลงโทษคนเล่นการพนันว่าเป็นสิ่งเลวร้ายทั้งหมด เพราะมีการให้เล่นการพนันกันได้อย่างเปิดเผยได้ในกรณีที่ถูกอนุญาต แต่มีการลงโทษคนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น

ประการที่สอง กฎหมายไม่มีความจริงและไม่สามารถบังคับใช้ได้ จึงส่งผลให้มีการเล่นการพนันอย่างกว้างขวาง และเปิดโอกาสให้มีการติดสินบนเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเปิดบ่อนการพนันเถื่อน

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการพนันดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเล่นการพนันประเภทอย่างไร เป็นการผิดกฎหมายพระราชบัญญัติ โดยเฉพาะการพนัน ซึ่งเป็นธุรกิจนอกกฎหมาย การศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการพนัน เป็นการช่วยให้ผู้วิจัยได้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องหวยใต้ดินมากขึ้น

ความหมายของพฤติกรรม

ได้มีผู้ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์และให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมไว้ เช่น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526, หน้า 15) ให้ความหมายของพฤติกรรมว่าหมายถึง การกระทำโดยรู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว ทั้งสังเกตได้ด้วยตนเองหรือผู้อื่น รวมทั้งการกระทำที่ไม่อาจสังเกตเห็นได้หรือใช้เครื่องมือสังเกต

ชุตา จิตพิทักษ์ (2525, หน้า 2) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลนั้นไม่รวมเฉพาะสิ่งที่ปรากฏออกมาภายนอกเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสิ่งที่อยู่ในใจ ซึ่งคนภายนอกไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง เช่น คุณค่า (Value) ที่เขายึดถือเป็นหลักในการประเมินสิ่งต่าง ๆ เจตคติ (Attitude) ที่เขามีต่อสิ่งต่าง ๆ ความคิดเห็น (Opinion) ความเชื่อ (Belief) รสนิยม (Taste) และสภาพจิตใจ ซึ่งถือได้ว่าเป็นลักษณะของบุคลิกภาพของบุคคลเป็นเหตุปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรม

ชัยพร วิชาวุธ (2523, หน้า 1) ได้ให้คำจำกัดความในการวิจัยเชิงจิตวิทยาว่า พฤติกรรมหมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำของมนุษย์ ไม่ว่าจะการกระทำนั้น ผู้กระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวและไม่ว่าคนอื่นจะสังเกตการกระทำได้หรือไม่ก็ตาม เช่น การพูด การเดิน การกระพริบตา การได้ยิน การเข้าใจ การรู้สึกโกรธ การคิด การทำงานของหัวใจ การทำงานของกล้ามเนื้อ เป็นต้น

จากความหมายของพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปความหมายของพฤติกรรมในการวิจัยครั้งนี้ไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำที่มนุษย์แสดงออกมา โดยมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และการปฏิบัติ เป็นตัวก่อให้เกิดบุคคลนั้น แสดงพฤติกรรมออกมา อาจเป็นพฤติกรรมที่ถูกหรือผิดก็ได้ ทั้งนี้พฤติกรรมดังกล่าวแบ่งเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้และพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้

ประเภทของพฤติกรรม

พฤติกรรมแบ่งออกเป็น (วิมลสิทธิ์ หรยางกุล, 2535)

1. พฤติกรรมภายนอกหรือพฤติกรรมชัดแจ้ง (Over Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถมองเห็น สังเกตเห็นได้จากภายนอก มี 2 ลักษณะ คือ

1.1 พฤติกรรมแบบโมลาร์ (Molar Behavior) เป็นพฤติกรรมหน่วยใหญ่ที่สุดที่สังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือวัดและตรวจสอบ เช่น การเคลื่อนไหวของร่างกาย การเดิน การยืน การนั่ง

1.2 พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior) เป็นพฤติกรรมหน่วยย่อยที่ต้องอาศัยเครื่องมือในการสังเกต เช่น การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การหมุนเวียนของโลหิต การเต้นของหัวใจ ความดันโลหิต กระแสประสาทในสมอง ฯลฯ

2. พฤติกรรมภายในหรือพฤติกรรมกำกบ (Cover Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนด้วยตา แต่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือวัดและตรวจสอบพฤติกรรมภายใน มีดังนี้

2.1 ความรู้สึก (Feeling) หมายถึง การตอบสนองต่อสิ่งเร้าด้วยอวัยวะสัมผัสทั้ง 5 ส่วนหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง ซึ่งได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง เช่น การที่ลิ้นสัมผัสรสหวานหรือการได้เห็นแสงสว่าง ได้กลิ่นหอม เป็นต้น

2.2 การรับรู้ (Perceiving) หมายถึง การแปลความหมายหรือการตีความที่ได้จากการสัมผัส

2.3 การจำ (Remembering) หมายถึง ความสามารถในการสะสมสิ่งเร้าหรือประสบการณ์ที่เคยผ่านเข้ามาแล้วเก็บเป็นภาพไว้ได้ และสามารถที่นำออกมาใช้ได้ทุกครั้ง

2.4 การคิด (Thinking) และการตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การรวบรวมข้อมูลหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ และวิเคราะห์หาสาเหตุและพิจารณาตัดสินใจ

จากการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ประเภทของพฤติกรรม แบ่งได้ 2 ประเภท คือ พฤติกรรมภายในกับพฤติกรรมภายนอก

ลักษณะของพฤติกรรม

พฤติกรรมโดยทั่วไปของมนุษย์จะตั้งอยู่บนพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. สาเหตุ (Causality) กล่าวคือ พฤติกรรมของมนุษย์ต้องมีสาเหตุทำให้เกิดขึ้น (Behavior is Caused) หรือที่เรียกว่า อิทธิพลภายนอกและอิทธิพลภายในร่างกาย

2. สิ่งเร้า (Drive Impulse) กล่าวคือ การที่มนุษย์มีพฤติกรรมมุ่งในทางใดทางหนึ่ง อันเนื่องมาจากมีสิ่งมาเร้าหรือพฤติกรรมนั้นถูกเร้าให้เกิดขึ้น เช่น แรงผลักดันที่เกิดจากความต้องการหรือความจำเป็นของร่างกาย

3. การสู่เป้าหมาย (Goal Directedness) กล่าวคือ พฤติกรรมของมนุษย์ไม่เพียงแต่มีสาเหตุและสิ่งเร้าทำให้เกิดขึ้นเท่านั้น แต่ยังถูกนำไปสู่เป้าหมาย (Behavior is Goal Directed) ในสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อบรรเทาสิ่งเร้า ในที่สุดจะลดความตึงเครียด และลดความต้องการต่าง ๆ

พฤติกรรมขั้นมูลฐาน

พฤติกรรมย่อมเกิดจากสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม ขึ้นอยู่กับการแสดงออกของมนุษย์ เป็นผลมาจากองค์ประกอบสองประการ คือ องค์ประกอบด้วยตัวบุคคลกับองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม ในด้านตัวบุคคลนั้น จะพิจารณาในแง่สรีระที่ประกอบด้วยกรรมพันธุ์และประสาทอวัยวะเกี่ยวกับความรู้สึก ตลอดจนอวัยวะกล้ามเนื้อต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงสรีระภาพ ในแง่สภาพจิตใจมนุษย์ที่ประกอบด้วย การรับรู้ การเรียนรู้ การจูงใจ และบุคลิกภาพ ส่วนองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมนั้น จะพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ อันได้แก่ บรรยากาศ ภูมิประเทศ ทรัพยากร ตลอดจนนิเวศวิทยาและสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมสังคม อันได้แก่ เรื่องราววัฒนธรรม สังคมแต่ละสังคม เรื่องราวของกลุ่มที่เป็นอยู่แต่ละสังคม ตลอดจนถึงสถาบัน องค์การ และเรื่องราวของสังคมนั้น ๆ (วิมลสิทธิ์ หรยางกุล, 2535)

พฤติกรรมส่วนบุคคล

ในทางจิตวิทยาในเรื่องของพฤติกรรมและแรงจูงใจในมนุษย์ สามารถนำมาใช้อธิบายถึงพฤติกรรมความเสี่ยงในการซื้อหวยใต้ดินของผู้ซื้อได้ โดยในทฤษฎีกล่าวว่า ไม่ว่าจะคนเชื้อชาติใด ภาษาใด ย่อมมีเหตุจูงใจเกิดขึ้นได้ ซึ่งเรียกว่า เหตุจูงใจตติยภูมิ (Tertiary Motive) หรืออาจเรียกได้ว่า เหตุจูงใจส่วนบุคคล โดยธรรมชาติคนเราจะมี ความปรารถนาที่ให้ความรู้สึกใหม่ ๆ เกิดขึ้น คนเราไม่เพียงแต่คอยให้สิ่งเร้ามากระทบ แต่หากเที่ยวเสาะหาสิ่งเร้ามาสู่ตัวเอง มนุษย์ชอบขยายเขตความรู้สึกของตัวเองออกไป ชอบผจญภัย ชอบเสี่ยง ชอบพบเห็น และได้ของใหม่ ๆ แปลก ๆ การที่คนมีความอยากรู้อยากเห็นและชอบค้นหาสิ่งต่าง ๆ หรือชอบเสี่ยงนั้น เป็นเพราะคนมีความปรารถนาที่จะมีความรู้สึกใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ เช่นเดียวกับการซื้อหวยใต้ดิน เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่แสดงออกถึงความเสี่ยงของมนุษย์ ผู้ซื้อหวยใต้ดินไม่สามารถรู้มาก่อนได้ว่าเลขที่ซื้อนั้น จะถูกรางวัลหรือไม่ แต่ผู้คนที่ยังซื้อ โดยอาศัยการเสี่ยงที่เกิดจากพฤติกรรมส่วนบุคคลเป็นหลัก (ม.ล. ต้อย ชุมสาย, 2508)

พฤติกรรมสังคม

บลูม (Bloom, 1964, p. 245) ได้จำแนกลักษณะพฤติกรรมออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. พฤติกรรมด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การจำข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถและทักษะทางสติปัญญา การใช้วิจารณญาณ เพื่อประกอบการตัดสินใจ พฤติกรรมด้านนี้ ประกอบด้วย ความสามารถระดับต่าง ๆ คือ ความรู้

(Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การประยุกต์ หรือการนำความรู้ไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินผล (Evaluation)

2. พฤติกรรมด้านเจตคติ ค่านิยม ความรู้สึกชอบ (Affective Domain) พฤติกรรมด้านนี้ หมายถึง ความสนใจ ความคิดเห็น ความรู้สึก ท่าที ความชอบ ไม่ชอบ การให้คุณค่า การรับการเปลี่ยนหรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตของบุคคล ยกแก่ การอธิบาย พฤติกรรมด้านนี้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การรับรู้หรือการให้ความสนใจ (Receiving or Attending) การตอบสนอง (Responding) การให้ค่าหรือการเกิดค่านิยม (Valuing) การจัดระเบียบ (Organizing) และการแสดงลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ (Characterization by a Value)

3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถทางร่างกายแสดงออก ซึ่งรวมทั้งการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจจะเป็นพฤติกรรมที่ล่าช้า คือ บุคคลไม่ได้ปฏิบัติทันที แต่คาดคะเนว่าจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป พฤติกรรมการแสดงออกนี้ เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่เป็นเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งต้องอาศัยพฤติกรรมระดับต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นส่วนประกอบ (พฤติกรรมด้านพุทธิปัญญาและด้านเจตคติ) พฤติกรรมด้านนี้ เมื่อแสดงออกมาจะสามารถประเมินผลได้ง่าย แต่กระบวนการที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ ต้องอาศัยเวลาและการตัดสินใจหลายขั้นตอน

องค์ประกอบของพฤติกรรม

พฤติกรรมของบุคคลนั้น เป็นผลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งปัจจุบัน โดยมีพัฒนาการมาเป็นระยะ ๆ จนกลายเป็นลักษณะรวมที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในรูปต่าง ๆ โดยครอนบาค (Cronbach, 1972, หน้า 14) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมมนุษย์ว่า มีองค์ประกอบอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น 7 ประการ (Seven Element in Behavior) คือ

1. ความมุ่งหมาย (Goal) เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม คนเราต้องทำกิจกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการที่เกิดขึ้น กิจกรรมบางอย่างก็ให้ความพอใจหรือสนองความต้องการที่เกิดขึ้น กิจกรรมบางอย่างให้ความพอใจหรือสนองตอบความต้องการได้ทันที แต่ความต้องการหรือวัตถุประสงค์บางอย่างก็ต้องใช้เวลาาน จึงจะสามารถบรรลุความต้องการได้ คนเราจะมีความต้องการหลายอย่างในเวลาเดียวกัน และมักจะต้องเลือกสนองความต้องการที่รีบด่วนก่อน และสนองความต้องการที่ห่างออกไปในภายหลัง

2. ความพร้อม (Readiness) หมายถึง ระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรม เพื่อสนองความต้องการได้หมดทุกอย่าง ความต้องการบางอย่างก็อยู่นอกเหนือความสามารถของเขา

3. สถานการณ์ (Situation) เป็นเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ

4. การแปลความหมาย (Interpretation) ก่อนที่คนเราจะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งลงไปนั้น เขาจะต้องพิจารณาสถานการณ์เสียก่อนแล้วตัดสินใจเลือกวิธีที่คาดว่าจะทำให้เกิดความพอใจมากที่สุด

5. การตอบสนอง (Response) เป็นการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ โดยวิธีการเลือกแล้วในขั้นการแปลความหมาย

6. ผลที่ได้รับหรือผลตามมา (Consequence) เมื่อทำกิจกรรมแล้ว ย่อมได้รับผลจากการกระทำนั้น ผลที่ได้รับอาจจะตรงตามที่คิดไว้ (Confirm) หรืออาจตรงกันข้ามกับความคาดหมาย (Conflict) ก็ได้

7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Thwarting) หากคนเราไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ ก็กล่าวได้ว่าเขาประสบความผิดหวัง ในกรณีเช่นนี้ เขาอาจย้อนกลับไปแปลความหมายของสถานการณ์เสียใหม่ และเลือกวิธีการตอบสนองใหม่ก็ได้

กระบวนการเกิดพฤติกรรม

วิลเลียมส์ ทรียงกูร (2535, หน้า 7-9) ได้กล่าวถึงกระบวนการเกิดของพฤติกรรมว่ามีขั้นตอนของการเกิดอยู่ด้วยกัน 3 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการรับรู้ (Perception) คือ กระบวนการที่รับข่าวสารจากสภาพแวดล้อมโดยผ่านทางระบบประสาทสัมผัส กระบวนการจึงรวมการรู้สึกด้วย (Sensation)

2. กระบวนการรู้ (Cognition) คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตที่รวมการเรียนรู้ การจำ การคิด กระบวนการทางจิตดังกล่าว ย่อมรวมถึงการพัฒนาด้วย กระบวนการรู้จึงเป็นกระบวนการทางปัญญาพร้อมกันในกระบวนการรับรู้ และกระบวนการรู้นี้ เกิดการตอบสนองทางด้านอารมณ์ เกิดกระบวนการทางด้านอารมณ์ ทั้งกระบวนการรู้ และกระบวนการทางอารมณ์ เป็นพฤติกรรมภายใน

3. กระบวนการเกิดพฤติกรรมในสภาพแวดล้อม (Spatial Behavior) คือ กระบวนการที่บุคคลมีพฤติกรรมเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมผ่านการกระทำ สัมผัสได้จากภายนอก เป็นพฤติกรรมภายนอก

สิ่งกำหนดพฤติกรรมมนุษย์

ในการแสดงพฤติกรรมออกมาครั้งหนึ่งของมนุษย์นั้น มีคนเป็นจำนวนมากสงสัยว่าอะไรที่ทำให้การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมเป็นไปอย่างนั้น โดยอะไรในที่นี้ก็คือ เครื่องกำหนดพฤติกรรม ซึ่งบุคคลจะมีพฤติกรรมออกมาในรูปใดก็ตาม ย่อมจะต้องมีสิ่งกำหนดพฤติกรรม พฤติกรรม

บางอย่าง เช่น การนอน การกิน การเจ็บไข้ อาจเป็นพฤติกรรมที่อธิบายเข้าใจได้ง่าย เพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่ยังมีพฤติกรรมอีกมากมายที่ไม่ได้เกิดขึ้น โดยธรรมชาติ ดังนั้น การเข้าใจถึงสิ่งกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์จะทำให้เราสามารถเข้าใจถึงพฤติกรรมของมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น

ณรงค์ สินสวัสดิ์ (2518, หน้า 24) ได้อธิบายถึงสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ว่า อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ลักษณะนิสัยส่วนตัวของมนุษย์แต่ละคน ได้แก่

1.1 ความเชื่อ (Belief) หมายถึง การที่บุคคลคิดว่าการกระทำบางอย่าง ปรากฏการณ์บางอย่าง หรือสิ่งของบางอย่าง หรือคุณสมบัติของสิ่งของ หรือบุคคลบางอย่างมีอยู่จริงหรือเกิดขึ้นจริง ๆ หรือหมายถึง การที่บุคคลหนึ่งคิดถึงอะไรก็ได้ในแง่ข้อเท็จจริง คือ เขาคิดว่าข้อเท็จจริงเป็นเช่นนั้น ความคิดของเขาอาจไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงก็ได้ แต่เขาคิดว่าความจริงเป็นเช่นนั้นแล้ว ความเชื่ออาจจะได้มาโดยการเห็น ได้สัมผัส ได้ยินกับหู หรือได้รับคำบอกเล่า อ่านภาพเขียน สิ่งตีพิมพ์ รวมทั้งการคิดขึ้นมาเอง

1.2 ค่านิยม (Value) พัทยา สายหู (2526, หน้า 52) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ โลกสมมติว่า ค่านิยม คือ สิ่งที่คนนิยมยึดถือประจำใจที่ช่วยตัดสินใจในการเลือก และไคลด์ (Clyde, 1956, p. 395) ได้อธิบายว่า ค่านิยม คือ แนวความคิดทั้งที่เห็นได้เด่นชัดและไม่เด่นชัด ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งเกี่ยวกับว่าอะไรเป็นสิ่งที่ดี ซึ่งเป็นความคิดที่มีอิทธิพลให้บุคคลเลือกกระทำอันใดอันหนึ่งจากวิธีการที่มีอยู่หลาย ๆ วิธี หรือเลือกเป้าหมายอันใดอันหนึ่งจากหลาย ๆ อันที่มีอยู่ ค่านิยมอาจได้มาโดยการอ่าน จากคำบอกเล่าหรือคิดขึ้นมาเอง

1.3 เจตคติ (Attitude) ทฤษฎีที่ใช้อธิบายโครงสร้างของเจตคติ หลายทฤษฎีเห็นพ้องกันว่า เจตคติมีความเกี่ยวข้องกันกับพฤติกรรมของบุคคล กล่าวคือ เจตคติเป็นแนวโน้มหรือขั้นเตรียมพร้อมของพฤติกรรม หรือเจตคติเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางจิตใจ ซึ่งคล้ายกับการตอบสนองทางร่างกาย ต่างกันแต่ไม่ได้ ออกกำลังกายไปเท่านั้น

1.4 บุคลิกภาพ (Personality) คือ สิ่งทีบอกว่าบุคคลหนึ่งจะทำอะไร ถ้าเขาอยู่ในสถานการณ์หนึ่ง

2. กระบวนการอื่น ๆ ทางสังคม ซึ่งไม่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยส่วนตัวของมนุษย์ สามารถแยกได้เป็น 2 ประเด็น คือ

2.1 สิ่งกระตุ้นพฤติกรรม (Stimulus Object) และความเข้มข้นของสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม (Strength of Stimulus Object) ลักษณะนิสัยของบุคคล คือ ความเชื่อ ค่านิยม เจตคติและบุคลิกภาพนั้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่จริง แต่พฤติกรรมจะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าไม่มีสิ่งกระตุ้น

พฤติกรรม สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมนี้ จะเป็นอะไรก็ได้ แต่จะต้องมีพลังและความเข้มข้น (Strong) ด้วย ซึ่งจะทำให้พฤติกรรมของแต่ละคนแตกต่างกันไป

2.2 สถานการณ์ (Situation) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคลและไม่ใช่มบุคคล ซึ่งอยู่ในสถานะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม บางครั้งถ้าสถานการณ์เปิดช่องให้แล้ว พฤติกรรมของคนเราก็อาจแตกต่างกันไปตามแต่ลักษณะของเขา

นอกจากนั้น พัฒน์ สุจันงค์ (2522, หน้า 80-82) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ว่า ประกอบไปด้วย

1. กลุ่มสังคม (Social Group) ได้แก่ กลุ่มเพื่อนบ้าน กลุ่มเพื่อน โรงเรียน และกลุ่มเพื่อนสถาบันเดียวกัน เป็นต้น
2. บุคคลที่เป็นแบบอย่าง (Identification Figure) ได้แก่ พ่อแม่พี่น้อง ผู้มีชื่อเสียงในสังคม เป็นต้น
3. สถานภาพ (Status) อาจเป็นสถานภาพที่สังคมกำหนดให้ เช่น เพศ อายุ ศาสนา ฯลฯ หรืออาจเป็นสถานภาพที่บุคคลนั้น หามาได้ด้วยตนเอง เช่น ยศ ตำแหน่ง ฯลฯ เมื่อบุคคลมีสถานภาพแตกต่างกันไป พฤติกรรมก็ย่อมแตกต่างกันด้วย
4. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น ในปัจจุบันมนุษย์นิยมใช้เครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ ในการทำงานแทนการใช้แรงงานเหมือนอย่างแต่ก่อน ทำให้พฤติกรรมมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
5. กฎหมาย พฤติกรรมบางส่วนของมนุษย์จะถูกควบคุมโดยกฎหมาย เช่น การสูบบุหรี่บนรถประจำทางในเขตกรุงเทพมหานคร ถือว่าผิดกฎหมาย ดังนั้น พฤติกรรมการสูบบุหรี่บนรถประจำทางก็น้อยลงไป
6. ศาสนา แต่ละศาสนามีกฎเกณฑ์ ข้อห้ามที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในสถานการณ์อย่างเดียวกัน คนที่นับถือศาสนาต่างกัน ก็อาจแสดงพฤติกรรมที่ต่างกัน ได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากอิทธิพลของศาสนานั้นเอง
7. ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อต่าง ๆ ล้วนมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตนของบุคคลทั้งสิ้น เช่น ประเพณีในการเลี้ยงเด็กในแต่ละสังคมก็แตกต่างกันออกไปตามความเชื่อ เป็นต้น
8. สิ่งแวดล้อม คนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมต่างกันออกไป พฤติกรรมก็ต่างกันด้วย เช่น คนในชนบทกับในเมือง
9. เจตคติ มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของมนุษย์ เช่น นักเรียนที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอน ก็มักจะแสดงพฤติกรรมแปลก ๆ ออกมา เช่น ไม่ตั้งใจเรียน หรือขาดเรียนเมื่อถึงชั่วโมงที่ครูคนนั้นสอน เป็นต้น

10. การเรียนรู้ในทางจิตวิทยา ถือว่าพฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์ เกิดจากการเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยตลอด ตั้งแต่เด็กจนโต เช่น เด็กเรียนรู้ การปฏิบัติตนจากการที่ได้ดูตัวอย่างจากผู้ใหญ่ เป็นต้น

จากสิ่งกำหนดพฤติกรรมมนุษย์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สิ่งที่จะกำหนด พฤติกรรมมนุษย์นั้น จะประกอบไปด้วย กลุ่มสังคม บุคคลที่เป็นแบบอย่าง สถานภาพทางสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กฎหมาย ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี สิ่งแวดล้อม เจตคติ และการเรียนรู้ทางจิตวิทยา

การวัดพฤติกรรม

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า พฤติกรรมของบุคคลนั้น มีทั้งพฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรม ภายใน การที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมนั้น สามารถทำได้หลายวิธี ถ้าเป็นพฤติกรรมภายนอกที่บุคคล แสดงออกมาให้บุคคลอื่นเห็นได้จะทำการศึกษาได้ คือ ใช้การสังเกตโดยตรงและโดยอ้อม แต่ถ้า เป็นพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถสังเกตได้ ต้องใช้วิธีการทางอ้อม เช่น การสัมภาษณ์ การทดสอบ ด้วยแบบทดสอบหรือการทดลอง ทั้งในห้องปฏิบัติการและในชุมชน ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้วัด พฤติกรรมอาจทำได้โดยการสร้างเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และประกอบ การสัมภาษณ์ หรือใช้เครื่องมืออื่นประกอบ เช่น เครื่องวัดความดันโลหิต เครื่องฟังการเต้นของหัวใจ ซึ่งสอดคล้องกับที่สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2526, หน้า 131-136) ได้กล่าวถึงวิธีการศึกษาพฤติกรรม ว่ามี 2 วิธี คือ

1. การศึกษาพฤติกรรมโดยทางตรง ทำได้โดย

1.1 การสังเกตแบบให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว (Direct Observation) เช่น ครูสังเกตพฤติกรรม ของนักเรียนในห้องเรียน โดยบอกให้นักเรียนในชั้นได้ทราบว่าครูจะสังเกตดูว่าใครทำกิจกรรม อะไรบ้างในห้องเรียน การสังเกตแบบนี้บางคนอาจไม่แสดงพฤติกรรมที่แท้จริงออกมาก็ได้

1.2 การสังเกตแบบธรรมชาติ (Naturalistic Observation) เช่น การที่บุคคลผู้ต้องการ สังเกตพฤติกรรมไม่ได้กระทำตนเป็นที่รบกวนพฤติกรรมของบุคคลผู้ถูกสังเกต และเป็นไปใน ลักษณะที่ทำให้ผู้ถูกสังเกตไม่ทราบว่าถูกสังเกตพฤติกรรม การสังเกตแบบนี้จะได้พฤติกรรมที่ แท้จริงมาก และจะทำให้สามารถนำผลที่ได้ไปอธิบายพฤติกรรมที่ใกล้เคียงหรือเหมือนกัน ข้อจำกัด

ของวิธีสังเกตแบบธรรมชาติก็คือ ต้องใช้เวลามากถึงจะสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการได้ และการสังเกตต้องทำเป็นเวลาดิตต่อกันเป็นจำนวนหลายครั้ง พฤติกรรมบางอย่างอาจต้องใช้ เวลาสังเกตถึง 50 ปี

2. การศึกษาพฤติกรรม โดยอ้อม แบ่งออกได้หลายวิธีคือ

2.1 การสัมภาษณ์ เป็นวิธีที่ผู้ศึกษาต้องการซักถามข้อมูลจากบุคคลหรือกลุ่มของบุคคล ซึ่งทำได้โดยการซักถามเผชิญหน้ากัน โดยตรงหรือมีคนกลางทำหน้าที่ซักถามให้ก็ได้ เช่น ใช้ถามสัมภาษณ์คนที่พูดกันคนละภาษา การสัมภาษณ์เพื่อต้องการทราบถึงพฤติกรรมของบุคคล แบ่งออกเป็นเรื่อง ๆ ตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายเอาไว้ อีกประเภทหนึ่ง คือ การสัมภาษณ์โดยอ้อม หรือไม่เป็นทางการ ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่ทราบว่า ผู้สัมภาษณ์ต้องการอะไร ผู้สัมภาษณ์จะคุยไปเรื่อย ๆ โดยสอดแทรกเรื่องที่จะสัมภาษณ์เมื่อมีโอกาส ซึ่งผู้ตอบจะไม่ได้รู้ตัวว่าเป็นสิ่งที่ผู้สัมภาษณ์เจาะจงที่จะทราบถึงพฤติกรรม การสัมภาษณ์ทำให้ได้ข้อมูลมาก แต่ก็มีข้อจำกัด คือ บางเรื่องผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่ต้องการเปิดเผย

2.2 การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลเป็นจำนวนมากและเป็นผู้ที่อ่านออกเขียนได้ หรือสอบถามกับบุคคลที่อยู่ห่างไกล อยู่กระจัดกระจาย นอกจากนี้ยังสามารถถามพฤติกรรมในอดีตหรือต้องการทราบแนวโน้มพฤติกรรมในอนาคตได้ ข้อดีอีกประการหนึ่ง คือ ผู้ถูกศึกษาสามารถที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ปกปิด หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ยอมแสดงให้บุคคลอื่นทราบได้โดยวิธีอื่น ซึ่งผู้ถูกศึกษาแน่ใจว่าเป็นความลับ และการใช้แบบสอบถามจะใช้ศึกษาเวลาใดก็ได้

2.3 การทดลอง เป็นการศึกษาพฤติกรรมโดยผู้ถูกศึกษาจะอยู่ในสภาพการควบคุม ตามที่ผู้ศึกษาต้องการ โดยสภาพแท้จริงการควบคุมจะทำได้ในห้องทดลอง แต่การศึกษาพฤติกรรมของคนในชุมชน โดยควบคุมตัวแปรต่าง ๆ คงเป็นไปได้น้อยมาก การทดลองในห้องปฏิบัติการจะทำให้ข้อมูลได้จำกัด ซึ่งบางครั้งอาจนำไปใช้ในสภาพความเป็นจริงได้ไม่เสมอไป แต่วิธีนี้มีประโยชน์มากในการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลทางการแพทย์

2.4 การบันทึก วิธีนี้ทำให้ทราบพฤติกรรมของบุคคล โดยให้บุคคลแต่ละคนทำบันทึกพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งอาจเป็นบันทึกประจำวันหรือศึกษาพฤติกรรมแต่ละประเภท เช่น พฤติกรรมการกิน พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมทางสุขภาพ พฤติกรรมทางสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การวัดพฤติกรรมสามารถทำได้โดยการสังเกต การสัมภาษณ์ การทดลอง และการบันทึก

แนวคิดความเสี่ยง

ฟรานซิส (Francis, 1963, p. 343 อ้างถึงใน สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2525 หน้า 18) ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่อง การลงทุน: การจัดการและการวิเคราะห์ว่า ความเสี่ยง คือ โอกาสของการเกิดอันตราย ความเสียหาย หรือการสูญเสีย (The Chance of Injury Damage or Loss) ความเสี่ยง

มีโอกาสที่จะสูญเสียของบางอย่าง ในขณะที่เรากำลังพิจารณาจะลงทุนมักจะพบปัญหาที่ได้แย้งกัน

2 ประการ คือ

1. ความปลอดภัยของเงินลงทุน
2. อัตราผลตอบแทนที่ต้องการจะได้รับจากเงินลงทุนนั้น

เขาอธิบายว่า นักลงทุนจะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่คาดหวังสูง ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง หรือในทางกลับกันจะเลือกหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด ณ ระดับผลตอบแทนหนึ่ง อย่างไรก็ตาม อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในทางบวก (Positive Correlation) หลักทรัพย์ตัวใดที่มีความเสี่ยงมากก็จะให้ผลตอบแทนที่คาดหวังมาก หลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อยก็จะให้ผลตอบแทนน้อยลง เช่นเดียวกับการซื้อหวยได้ดิน ผู้ซื้อหวยนิยมซื้อเนื่องจากความคาดหวังต่อผลตอบแทนที่สูง เนื่องจากผู้เล่นสามารถเล่นได้หลากหลาย แสดงให้เห็นว่าความเสี่ยงในการถูกรางวัลก็มีมากเช่นกัน

จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เมื่อเสี่ยงที่จะลงทุนต้องยอมรับผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นไม่ว่าจะกำไรหรือขาดทุนก็ตาม

ทฤษฎีความคาดหวัง

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2525, หน้า 6) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความคาดหวัง (The Expectancy Theory) ว่านักจิตวิทยาในยุคปัจจุบันที่อยู่ในกลุ่มปัญญานิยม (Cognitivism) มีความเชื่ออย่างหนักแน่นว่ามนุษย์เป็นสัตว์ใหญ่ที่ใช้ปัญญาหรือความคิดในการตัดสินใจว่าจะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อจะนำไปสู่เป้าหมายที่สนองความต้องการของตนเอง ด้วยความเชื่อเช่นนี้เองจึงเกิดมีฐานคติ (Assumptions) ดังนี้

1. พฤติกรรมของมนุษย์ถูกกำหนดขึ้น โดยผลรวมของแรงผลักดันภายในตัวของเขาเอง และแรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อม

2. มนุษย์แต่ละคนมีความต้องการ ความปรารถนา และเป้าหมายแตกต่างกัน

3. บุคคลตัดสินใจที่จะทำพฤติกรรม โดยเลือกจากพฤติกรรมหลายอย่าง สิ่งที่เป็นข้อมูลให้เลือก ได้แก่ ความคาดหวังในค่าของผลลัพธ์ที่ได้รับภายหลังจากการแสดงผลพฤติกรรมนั้นไปแล้ว

จากฐานคติดังกล่าว นักจิตวิทยากลุ่มนี้ ซึ่งนำโดย วรูม (Vroom) ลอว์เลอร์ (Lawler) และพอร์เตอร์ (Porter) จึงได้เสนอทฤษฎี ซึ่งจะมีศัพท์วิชาการที่จะต้องทำความเข้าใจอยู่ 3 ประการ ดังนี้

1. การคาดหวังในความพยายาม-การกระทำ (Effort-performance Expectancy) หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าว่า ถ้าหากตนเองลงมือแสดงผลพฤติกรรมอย่างเต็มที่ที่สุดความสามารถแล้ว จะมีโอกาสหรือความน่าจะเป็นสูงมากหรือน้อยเพียงใดที่จะกระทำสิ่งนั้นได้สำเร็จ กล่าวได้ง่าย

ก็คือ บุคคลจะตั้งใจว่าพฤติกรรมที่จะต้องทำนั้น มันยากเกินกำลังความสามารถของตนเองหรือไม่ ก่อนที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นออกไป เช่น ถ้าเราคิดว่าพฤติกรรมที่ดีจนเลิกเลอให้บุคคลผู้หนึ่ง ฟัง โดยหวังว่าเขาจะเลียนแบบ เขาอาจจะไม่ยอมเลียนแบบ เพราะเขาคิดว่าตัวเองไม่มีคุณสมบัติ หรือความสามารถที่จะทำเช่นนั้นได้

2. การคาดหวังในการกระทำ-ผลกรรม (Performance Outcome Expectancy) หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมว่า ถ้าหากเขาจะกระทำพฤติกรรมนั้นแล้ว เขาจะได้ผลลัพธ์ที่จะเป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไรต่อตัวเขา ตัวอย่างเช่น ผู้ซื้อหวยได้คืนย่อมมีความหวังในผลของการกระทำว่าตนเองจะต้องถูกรางวัล

3. ค่าของผลกรรม (Valence) หมายถึง คุณค่าหรือความตั้งใจที่ผลกรรมมีให้แก่บุคคล ที่จะต้องแสดงพฤติกรรมออกไป เพื่อให้ได้มาซึ่งผลกรรมนั้น แต่ละบุคคลมีการรับรู้ที่แตกต่างกัน ต่อผลกรรมเดียวกัน ซึ่งอธิบายได้ว่าผลกรรมในที่นี้หมายถึง เงินรางวัลที่ผู้ซื้อคาดหวัง ดังนั้น ค่าว่าผลของกรรมจึงหมายถึงค่าของเงินรางวัลจากการถูกรางวัล โดยค่าของเงินรางวัลสำหรับแต่ละคนจะมีไม่เท่ากัน คนที่มีฐานะการเงินดีอยู่แล้ว ค่าของผลกรรมหรือเงินรางวัลนี้ จะมีน้อยกว่าคนที่มีฐานะการเงินขัดสน เพราะคนกลุ่มนี้อาจจำเป็นต้องนำเงินรางวัลที่ได้มาจุนเจือการดำรงชีวิตของตนเองให้อยู่รอดได้

จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า มนุษย์มีพฤติกรรมที่คาดหวังแล้วจะลงมือทำให้เต็มที่ เพื่อสิ่งที่คาดหวังไว้จะได้เป็นจริง

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ Hierarchy to Needs Theory มาสโลว์ (Maslow, 1908-1970) อ้างถึงใน เซวงศักดิ์ พลเยี่ยม, 2546, หน้า 8) ซึ่งมีลำดับขั้นของความต้องการ ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) ได้แก่ ความต้องการทางอากาศ น้ำ อาหาร และความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการความมั่นคง (Security Needs) ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัยและความกลัว และการคุกคามต่าง ๆ
3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการความรัก ความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่ง และการติดต่อของมนุษย์
4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) ได้แก่ ความต้องการเคารพนับถือตัวเอง ความเคารพนับถือจากบุคคลอื่น การยกย่อง และเกียรติยศ ชื่อเสียง

5. ความต้องการความสมหวังของชีวิต (Self-actualization Needs) ได้แก่ ความต้องการความเจริญเติบโตและความต้องการใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ตามความคิดของ Maslow มนุษย์จะเริ่มต้นความต้องการทางด้านร่างกายก่อน ถือเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน มนุษย์จะมีความต้องการลำดับต่อไป เมื่อความต้องการระดับต่ำกว่าได้รับการตอบสนองความพอใจอย่างน้อยที่สุดบางส่วนแล้ว

ข้อมูลทั่วไปของตำบลอ่างศิลา

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ
ลักษณะที่ตั้ง

ตารางที่ 2 จำนวนพื้นที่ตำบลอ่างศิลา

ตำบล	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อชุมชน	จำนวนพื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)
อ่างศิลา	1	บ้านอ่างศิลา	ชุมชนบ้านไทย	1.09300
	2	บ้านมะเกลือ	ชุมชนมะเกลือสามัคคี	0.04736
	3	บ้านโพรง	ชุมชนคนหมู่ 3	0.03742
	4	บ้านโรงหาด	ชุมชนบ้านบนเข้มแข็ง	0.31070
	5	บ้านโรงนาค	ชุมชนบ้านปากคลองโรงนาค	0.98240

ตำบลอ่างศิลา อยู่ก่อนไปทางตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอเมืองชลบุรี มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล ระยะทางสั้นที่สุดจากกรุงเทพฯ-อำเภอเมืองชลบุรี โดยประมาณเท่ากับ 76.38 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

อาณาเขตทางทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อ่าวไทย
อาณาเขตทางทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลแสนสุข
อาณาเขตทางทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านปึก
อาณาเขตทางทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อ่าวไทย

ในพื้นที่ตำบลอ่างศิลา มีประชากรทั้งสิ้น 5,526 คน ประกอบด้วย 2,919 หลังคาเรือน

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรตำบลอ่างศิลา

ตำบล	หมู่ที่	จำนวน หลังคาเรือน	จำนวน ประชากรชาย	จำนวน ประชากรหญิง	จำนวน ประชากรรวม
อ่างศิลา	1	1,494	1,048	1,170	2,218
	2	155	306	327	633
	3	186	305	378	683
	4	556	357	394	751
	5	869	606	635	1,241
รวม		2,919	2,622	2,904	5,526

หมายเหตุ: ข้อมูลประชากรงานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน สำนักปลัดเทศบาล
(ข้อมูล ณ เดือนเมษายน พ.ศ. 2555)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เขวงศักดิ์ พลเยี่ยม (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการ (ซื้อ) เล่นหวยใต้ดินของประชาชน
กรณีศึกษา: อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ทำให้ประชาชน (ซื้อ)
เล่นหวยใต้ดิน ในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อศึกษาผลกระทบของการ (ซื้อ) เล่นหวย
ใต้ดินต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่ (ซื้อ) เล่นหวยใต้ดิน เป็นเพศ
ชายมากกว่าเพศหญิง โดยมีตั้งแต่เยาวชน วัยทำงาน และผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร
มีรายได้ต่ำ ปัจจัยที่ทำให้ประชาชน (ซื้อ) เล่นหวยใต้ดิน ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม ประเพณี วัฒนธรรม
เพราะสังคมชาวบ้านถือเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ผิดกฎหมายระเบียบสังคม ไม่ผิดต่อประเพณี
วัฒนธรรม (65.38%) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เพราะเห็นผลว่าผลกำไรมีมูลค่าสูง (31.82%)
ถัดมา คือ ปัจจัยด้านความเชื่อ ได้แก่ เชื่อความฝันของตนเองหรือความฝันของบุคคลอื่นที่เคยถูก
หวย (29.50%) ปัจจัยที่มีผลน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านการสื่อสาร ซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อ
บุคคล โดยการเล่าเรื่องความฝันและตีความฝันให้เป็นเลขหวย (28.00%) ส่วนกรณีที่รัฐบาลจะ
อนุญาตให้มีการ (ซื้อ) เล่นหวยใต้ดิน เป็นการพนันที่ถูกต้องตามกฎหมาย (หวยออนไลน์) ประชาชน
ส่วนใหญ่เห็นด้วย (59.67%) เพราะเห็นว่า การพนันหวยใต้ดินมีคู่กับสังคมมนุษย์มานานแล้ว
ยากในการควบคุม จึงควรทำให้เป็นระบบอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อรัฐบาลมีรายได้ใน
การพัฒนาประเทศต่อไป

ธารา มีบุญ (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเล่นการพนันหวยเดือนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลในการวิจัยเก็บจากผู้เล่นการพนันหวยเดือนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 190 ราย และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จำนวน 10 ราย นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 พบว่า 1) ผู้เล่นเพศชายเล่นการพนันหวยเดือนบ่อยครั้งกว่าผู้เล่นเพศหญิง 2) ผู้เล่นที่มีอายุน้อยเล่นการพนันหวยเดือนบ่อยครั้งกว่าผู้เล่นที่มีอายุมาก 3) ผู้เล่นที่มีระดับการศึกษาสูง เล่นการพนันหวยเดือนบ่อยครั้งกว่าผู้เล่นที่มีระดับการศึกษาต่ำ 4) ผู้เล่นที่มีรายได้สูง เล่นการพนันหวยเดือนบ่อยครั้งกว่าผู้เล่นที่มีรายได้ต่ำ 5) ผู้เล่นที่ไม่ได้เป็นผู้ใช้แรงงานเล่นการพนัน หวยเดือนบ่อยครั้งกว่าผู้เล่นที่มีอาชีพผู้ใช้แรงงาน 6) ผู้เล่นที่ไม่คบค้ากับผู้ที่เล่นการพนัน หวยเดือน เล่นการพนันหวยเดือนบ่อยครั้งกว่าผู้เล่นที่คบค้ากับผู้ที่เล่นการพนัน หวยเดือน 7) ผู้เล่นที่ได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับหวยเดือนมาก เล่นการพนัน หวยเดือนบ่อยครั้งกว่าผู้เล่นที่ได้รับข้อมูล ข่าวสาร เกี่ยวกับหวยเดือนน้อย

ยุทธการ ไวยอาภา (2546) ศึกษาพฤติกรรมการเล่นหวยใต้ดินของประชาชน พบว่า ผู้ให้ ข้อมูลกลุ่มคนเล่นหวยใต้ดิน มีวิธีการเล่นหวย คือ ซื้อจากคนเดินโพลมากกว่าเข้ามาโดยตรง มีรูปแบบการเล่นหวย คือ เล่นหวยใต้ดินของรัฐบาลในวันที่ 1 และ 16 ของทุกเดือน มากกว่า หวย ออมลินออกวันที่ 20 และ หวย ธ.ก.ส. ออกวันที่ 10 ของทุกเดือน และมีวัตถุประสงค์การเล่นเพื่อหา รายได้เสริม เพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มเดินโพลมีวิธีการขายหวย คือ นิยมขายแบบ 2 ตัวล่าง ที่มีเงินตอบแทนบาทละ 60 บาท มากกว่าการขายแบบ 2 ตัวล่างที่มีเงิน ตอบแทนบาทละ 65 บาท มีรูปแบบการขาย คือ ขายหวยใต้ดินเป็นประจำทุกงวดภายในรอบปี 2544 และมีวัตถุประสงค์การเล่นโพล เพื่อหารายได้เสริมจากงานประจำที่ทำอยู่

ธวัชชัย ภาคแก้ว (2547) ศึกษาพฤติกรรมการเล่นพนันหวยของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาในรูปแบบผสมระหว่างการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พัฒนาการของหวยในประเทศไทย ทั้งประเภทที่ถูกต้องตามกฎหมายและผิดกฎหมาย เพื่อศึกษา รูปแบบของพฤติกรรมการเล่นพนันหวยของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษา การเปลี่ยนแปลง และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเล่นพนันหวยของประชาชนภายหลัง จากการจำหน่ายหวย 2 ตัว 3 ตัว ของรัฐบาล พบว่า พัฒนาการของหวยเริ่มต้นจากหวย ก. ข. โดยมีการตั้งโรงหวยครั้งแรกในปี พ.ศ. 2378 ช่วงสมัยรัชการที่ 3 ต่อมาได้มีการจัดตั้งสำนักงานสลาก กินแบ่งรัฐบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2482 และในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2519 ได้มีการเล่นพนันสลากกินรวบ ขึ้น โดยใช้เลขท้ายของสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งเป็นที่มาของหวยใต้ดินในปัจจุบันนี้ ในด้านรูปแบบ

ของพฤติกรรมการเล่นพนันหอย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เริ่มเล่นหอยกันตั้งแต่อายุ 16-20 ปี ส่วนใหญ่เริ่มต้นจากการเล่นหอยใต้ดินก่อน และพัฒนาเป็นสลากกินแบ่งรัฐบาล และต่อมาเมื่อรัฐบาลได้นำหอย 2 ตัว 3 ตัว ออกมาจำหน่าย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้เปลี่ยนมาเล่นหอย 2 ตัว 3 ตัว โดยกลุ่มที่นิยมเล่นพนันหอยส่วนใหญ่มีรายได้ไม่น้อยถึงปานกลาง และจะซื้อหอยเกือบทุกงวด กลุ่มผู้เล่นพนันหอยส่วนใหญ่มีรายได้ เห็นว่าหอย 2 ตัว 3 ตัว มีคุณลักษณะที่เป็นข้อดีดีกว่าหอยใต้ดินและสลากกินแบ่งรัฐบาล พฤติกรรมการเล่นพนันหอยก่อนที่รัฐบาลจะนำหอย 2 ตัว 3 ตัว ออกจำหน่ายนั้น พบว่าส่วนใหญ่ประชาชนนิยมซื้อหอยใต้ดินมากที่สุด มูลค่าการซื้อในแต่ละรายมีตั้งแต่ 100 ถึง 100,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชนชั้นกลาง และกลุ่มคนระดับล่าง ภายหลังจากที่รัฐบาลนำหอย 2 ตัว 3 ตัว ออกจำหน่าย กลุ่มชนชั้นกลาง มีการรัฐบาลนำหอย 2 ตัว 3 ตัว ออกจำหน่าย กลุ่มชนชั้นกลางมีการซื้อหอยใต้ดินน้อยลง แต่จำนวนกลุ่มคนระดับล่างที่ซื้อหอยใต้ดินไม่ได้ลดลงมากนัก ปัญหาในการปราบปรามหอยใต้ดินเกิดจากผู้ขายเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ และมีเจ้าหน้าที่ของรัฐให้การสนับสนุน รวมถึงการจูงใจจากรางวัลที่สูงกว่าหอยรัฐบาล

วรินทร์ สุวรรณจรัส (2547) เรื่องพฤติกรรมและความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเล่นหอยในเขตตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมและความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเล่นหอยในเขตตำบลแสนสุข ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่เล่นหอยในด้านรูปแบบพฤติกรรมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจะซื้อหอยเกือบทุกงวด และในการซื้อหอยแต่ละชนิด หอยสลากกินแบ่งรัฐบาล ประชาชนส่วนใหญ่มีความชอบคุณลักษณะในด้านรูปแบบมากที่สุด หอยบนดินและหอยใต้ดิน ประชาชนส่วนใหญ่มีความชอบคุณลักษณะในด้านราคาที่เหมาะสมมากที่สุด สำหรับหอยอมสิน หอยทวีสิน (ชกส.) และหอยหุ้นรายวัน ประชาชนส่วนใหญ่มีความชอบคุณลักษณะในด้านจำนวนเงินรางวัลมากที่สุด ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเล่นหอยใต้ดินได้แก่ ปัจจัยทางด้านสังคม ประเพณี วัฒนธรรม เพราะชาวบ้านถือเป็นเรื่องธรรมดาไม่ผิดกฎหมาย ระเบียบสังคม ไม่ผิดต่อประเพณีวัฒนธรรม ส่วนปัจจัยด้านความเชื่อ ได้แก่ เชื่อความฝันและตีความฝันเป็นเลขหอย และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เพราะเห็นว่าได้เงินง่าย ในกรณีที่รัฐบาลจะอนุญาตให้มีการเล่นหอยใต้ดินเป็นการพนันที่ถูกต้องตามกฎหมาย ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยและได้ข้อค้นพบที่ว่า การเล่นหอยเป็นพฤติกรรมของคนไทย ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่มีอุปนิสัยที่ชอบความเสี่ยงในเรื่องของการพนันมาตลอด เป็นการยากที่จะเลิกพฤติกรรมดังกล่าว ดังนั้น จากข้อค้นพบดังกล่าว มีข้อเสนอแนะที่ว่ารัฐบาลจึงควรดำเนินการกำหนดระเบียบในการเล่นหอยให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์ (2549) ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ซื้อหวยบนดิน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซื้อหวยบนดิน 502.73 บาทต่อเดือน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เล่นหวยใต้ดิน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซื้อหวยใต้ดิน 1,347 บาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาถึงกลุ่มตัวอย่างที่นิยมเล่นหวยใต้ดิน พบว่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป รวมทั้งเป็นกลุ่มคนที่มีรายได้เฉลี่ย 5,001-10,000 บาทต่อเดือน และมีอาชีพรับจ้างทั่วไป หรือเป็นผู้ใช้แรงงานมากที่สุด รวมถึงมีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าและเป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีไม่ค่อยเล่นหวยใต้ดิน แต่คนที่มีการศึกษาสูงที่เล่นหวย มีรายจ่ายในการซื้อหวยมากกว่ากลุ่มอื่น ขณะที่ 15% ของนักศึกษาที่เล่นหวยทั้งบนดินและใต้ดิน

ฉันทมน อธิคุณาสิน (2550) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเล่นหวยของประชาชนตำบลเกาะขวาง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นหวยของประชาชน ตำบลเกาะขวาง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่เล่นหวยที่อาศัยอยู่ในตำบลเกาะขวาง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยใช้ตารางสุ่มของของยามานะ (Yamane, 1967, p. 121) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และเล่นหวย (บนดิน/ ใต้ดิน) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ซื้อหวยทั้งบนและใต้ดินนานครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.75 มีค่าใช้จ่ายในการซื้อหวยต่องวดไม่เกิน 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.00 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เริ่มเล่นหวยครั้งแรกเมื่ออายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.00 ส่วนใหญ่มีสาเหตุการเริ่มเล่นหวยจากความต้องการเสี่ยงโชค คิดเป็นร้อยละ 63.25 เล่นหวยมาเป็นเวลานาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.25 ปัจจุบันผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ นิยมซื้อหวยประเภทหวยใต้ดิน คิดเป็นร้อยละ 50.75 นิยมเล่นหวยเนื่องจากสามารถซื้อเลขได้ตามต้องการ คิดเป็นร้อยละ 32.50 ส่วนใหญ่ เคยถูกหวยในรอบ 1 ปี 1-2 ครั้ง ได้รับเงินรางวัลจากการถูกหวยในรอบ 1 ปี 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.50 ภายหลังจากที่รัฐบาลนำหวย 2 ตัว 3 ตัว ออกจำหน่าย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังคงมีพฤติกรรมซื้อหวยแบบเดิมที่นิยมซื้อ คิดเป็นร้อยละ 53.75

ธิดารัตน์ บุญเทียม (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อหวยบนดิน พบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 30-39 ปี มากที่สุด ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพค้าขาย รายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท สถานภาพสมรส พฤติกรรมการซื้อหวยบนดิน คือ ซื้อทุกงวดจากแผงขายทั่วไปที่พบ มีนิสัยชอบเสี่ยงโชค เลือกไม่เลือก โอกาสที่จะซื้อ โดยเวลาในการซื้อมักจะซื้อก่อนวันออกรางวัล 1-2 วัน ซื้อครั้งละ 6-10 ใบ ส่วนใหญ่ซื้อราคาใบละ 20 บาท ปัจจัยที่มีผลต่อ

ความถี่ในการซื้อหอยบนดิน คือ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา พบว่า เพศชายซื้อหอยบ่อยกว่าเพศหญิง กลุ่มอายุน้อยจะซื้อบ่อยกว่ากลุ่มอายุมาก กลุ่มที่มีรายได้น้อยจะมีพฤติกรรมการซื้อบ่อยกว่ากลุ่มรายได้มาก และผู้มีการศึกษาค่าจะซื้อบ่อยกว่าผู้มีการศึกษาสูง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการซื้อหอยบนดิน คือ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา เพศหญิงมีปริมาณการซื้อมากกว่าเพศชาย กลุ่มที่มีอายุมากกว่าซื้อหอยบนดินปริมาณมากกว่ากลุ่มอายุน้อย กลุ่มที่มีรายได้สูงกว่าซื้อหอยบนดินปริมาณมากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำ และกลุ่มที่ระดับการศึกษาสูงจะซื้อหอยบนดินในปริมาณมากกว่ากลุ่มที่ระดับการศึกษาต่ำ

ประวิทย์ ปิยนามวานิช (2550) ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้บริโภคในการซื้อหอย ในเขตเทศบาลเมืองพังงา จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริโภค การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีศึกษาเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มผู้บริโภคที่เลือกหอย ในเขตเทศบาลเมืองพังงา จำนวน 316 คน โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรข้างต้น ตามสูตรของทาโรยามาเน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ การทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสถิติแบบไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 50.95 อายุ 36-45 ปี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 47.78 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 37.34 อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว 139 คน คิดเป็นร้อยละ 43.99 รายได้ 5,001-20,000 บาท จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 60.13 พฤติกรรมของผู้บริโภคในการซื้อหอย ในเขตเทศบาลเมืองพังงาส่วนใหญ่ พบว่า ชนิดของหอยที่ซื้อ คือ หอยทั้ง 3 แบบ ได้แก่ หอยได้ดิน สลากที่ออกโดยรัฐบาล หอยหูน้ ความถี่ในการซื้อหอย เดือนละ 2 ครั้ง ช่วงเวลาที่ซื้อหอย ไม่แน่นอน จำนวนหอยที่ซื้อในแต่ละครั้ง 1 ชุด จำนวนเงินที่ซื้อหอยในแต่ละครั้ง 101-500 บาท แหล่งซื้อหอย คนขายเร่ วิธีหาตัวเลขในการซื้อหอย ทำนายจากฝัน แรงจูงใจในการซื้อหอย ต้องการเลี้ยงชีพ ซื้อหอยเนื่องในโอกาส หลังมีลาบอกเหตุ เช่น ฝัน ในระยะ 2 ปี ที่ผ่านมา เคยถูกรางวัล ไม่เคยเลย ถ้าถูกหอยจะนำเงินที่ได้ไป ซื้อสินค้าที่อยากได้ ความต้องการซื้อหลังจากถูกหอย ซื้อเท่าเดิม ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้บริโภคที่มีคุณลักษณะด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีพฤติกรรมในการซื้อหอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ ในเรื่องจำนวนหอยที่ซื้อในแต่ละครั้ง ซื้อหอยเนื่องในโอกาส ความต้องการซื้อหลังจากถูกหอยไม่แตกต่างกัน และด้านอาชีพในเรื่อง ความต้องการซื้อหลังจากถูกหอย ช่วงเวลาที่ซื้อหอย แหล่งซื้อหอย ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ รัฐบาลควรมีมาตรการกำกับดูแลไม่ให้ประชาชนลุ่มหลงกับการเล่นหอย หรือ การเสี่ยงโชคอื่น ๆ ควรปลูกฝังให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการทำงาน รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ควรมี

จรรยาบรรณในวิชาชีพ ควรเน้นเนื้อหาสาระของหนังสือมากกว่าเรื่องการพนัน การนำเลขเด็ดต่าง ๆ มาลงหรือการไปห่วย ส่วนผู้บริโภคนั้น ต้องมีการกลั่นกรองและใช้วิจารณญาณในการบริโภค ข่าวสารเช่นกัน

พัชระ คงพินิจบรรจง (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหวยเถื่อน ในเขตเทศบาล นครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเล่นหวยเถื่อนของ คนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และศึกษาถึงกระบวนการในการบริหารหวยเถื่อนของเจ้ามือ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้เล่นการพนันหวยเถื่อนตัวอย่างในพื้นที่เทศบาล นครเชียงใหม่ จำนวน 200 ราย และใช้แบบสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เจ้ามือหวยเถื่อน พบว่า ผู้เล่นส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ซึ่งเป็นวัยทำงานแล้ว แต่มีเงินเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท โดย เหตุผลในการเล่น ส่วนมากจะบอกว่าต้องการสร้างความหวังในชีวิต มีวิธีการเล่นที่ง่ายไม่ยุ่งยาก มีผลตอบแทนที่จ่ายเมื่อถูกหวยสูง ซื้อได้ไม่จำกัดวงเงิน จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เจ้ามือส่วนใหญ่ พบว่า การทำธุรกิจประเภทนี้ มีแต่ได้กำไรตลอดเวลา โดยไม่ได้ลงทุนอะไรมากมาย แค่อุบบน ความเสี่ยงที่จะถูกจับ แต่ก็มีทางแก้ไขโดยการจ่ายส่วยให้กับตำรวจเพื่อลดอัตราเสี่ยงที่วันั้น

ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้ศึกษาพบว่า พฤติกรรมการซื้อหวยเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของประชาชนโดยทั่วไป โดยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการเล่นของนักเล่นหวย ได้แก่ กลุ่มนักเล่นหวยด้วยตนเอง และสื่อมวลชน โดยเฉพาะ กลุ่มคนที่มีรายได้น้อยและระดับการศึกษาไม่สูงมากนัก ต้องการสร้างความหวังในชีวิต มีวิธี การเล่นที่ง่ายไม่ยุ่งยาก มีผลตอบแทนที่จ่ายเมื่อถูกหวยสูง ซื้อได้ไม่จำกัดวงเงิน และมีพฤติกรรม การแสวงหาข้อมูลและการเล่นหวยแตกต่างกันไปตามความเชื่อของแต่ละคน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยจะมีขั้นตอน ดังนี้

วิธีการวิจัย

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารอื่นที่เกี่ยวกับการ (ซื้อ) เล่นหวย และสื่อสิ่งพิมพ์ รวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องด้วย โดยใช้ข้อมูลเอกสารและงานวิจัยจากสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยบูรพา สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา และสถานที่อื่น ๆ ที่มีเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งถามจากผู้ซื้อหวยใต้ดินเป็นประจำในพื้นที่ ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านอ่างศิลา, หมู่ที่ 2 บ้านมะเกลือ, หมู่ที่ 3 บ้านโพรง, หมู่ที่ 4 บ้านโรงหาด, หมู่ที่ 5 บ้านโรงนาคน ประชากรทั้งหมด 5,526 คน (ที่มา: ข้อมูลประชากรงานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน สำนักปลัดเทศบาล ข้อมูล ณ เดือนเมษายน พ.ศ. 2555)
2. กลุ่มตัวอย่างใช้สูตร Yamane (1967) จะสุ่มเฉพาะผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินเป็นประจำ เนื่องจากมีความเคลื่อนไหวไม่แน่นอน จึงจะทำการสุ่มโดยอาศัยความสะดวก (Convenience Sampling) จำนวน 400 คน ซึ่งมีสูตรดังนี้ (ลือชัย วงษ์ทอง, 2555, หน้า 148)

$$n = \frac{Z^2 p q}{e^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

$Z =$ ค่าปกติมาตรฐานที่ได้จากระดับความเชื่อมั่นกำหนดไว้ $\alpha = 0.05$ ทำให้ $Z = Z 0.975$
เปิดตารางค่า Z ได้ 1.96

$p =$ สัดส่วนประชากรที่สนใจศึกษา

$q =$ สัดส่วนประชากรที่ไม่ได้สนใจศึกษา

$e =$ สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น $= 5\% = 0.05$

$$n = \frac{(1.96)^2 (.5)(1-.5)}{(0.05)^2}$$

$$= 385$$

และสำรองไว้ 4% ของขนาดตัวอย่าง รวมเป็นขนาดตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดิน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่ซื้อหวยใต้ดิน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดิน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย ลักษณะการซื้อหวยใต้ดิน ค่าใช้จ่ายในการซื้อหวยใต้ดิน แหล่งที่ซื้อหวยใต้ดิน สาเหตุที่ซื้อหวยใต้ดิน หลักในการซื้อเลข

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหวยใต้ดิน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย รูปแบบ ราคา ผลตอบแทนที่ได้รับ และความสะดวกในการซื้อ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับมีดังนี้

ระดับความสำคัญ	คะแนน
มากที่สุด	4
มาก	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดิน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดิน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามศัพท์ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดิน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ลือชัย วงษ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

3.1 อาจารย์กฤษฎา นันทเพ็ชร อาจารย์วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 นาย ก (นามสมมติ) เจ้ามือหอยได้ดินรายใหญ่ของจังหวัดชลบุรี
วงเงินหมุนเวียน 3-5 ล้านบาท

3.3 นาง ข (นามสมมติ) ลูกค้าขาประจำ
เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากผู้ซื้อหอยได้ดิน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

2. ผู้ทำการวิจัยกำหนดทีมงานจำนวน 5 คน และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ให้แก่ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามแก่ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแจกแบบสอบถามให้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 400 ชุด (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน) โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 400 ชุด คิดเป็น 100%

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับรวบรวมได้จากแบบสอบถามทั้งหมด จะนำมาตรวจสอบความถูกต้องและทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และพฤติกรรม การซื้อหอยไต้ดินของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา นำเสนอในรูปแบบของตารางค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับพฤติกรรม การซื้อหอยไต้ดิน โดยใช้เป็นการประมาณค่า เป็นการให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจต่อปัจจัยแต่ละด้าน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างพฤติกรรม การซื้อหอยไต้ดินกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-square) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

เกณฑ์การแปรผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปรผลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง แก้วนิล, 2535, หน้า 23-24) ดังนี้

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{4-1}{4} = 0.75$$

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.26-4.00 หมายถึง พฤติกรรม การตัดสินใจซื้อมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.25 หมายถึง พฤติกรรม การตัดสินใจซื้อปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.76-2.50 หมายถึง พฤติกรรม การตัดสินใจซื้อน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.75 หมายถึง พฤติกรรม การตัดสินใจซื้อน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์ประการแรก เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประการที่สอง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน โดยทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าไคสแควร์ (Chi-square)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ข้อมูลเบื้องต้น	จำนวน (400)	ร้อยละ (100)
เพศ		
ชาย	169	42.25
หญิง	231	57.75
รวม	400	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	14	3.50
20-29 ปี	81	20.25
30-39 ปี	90	22.50
40-49 ปี	101	25.25
50-59 ปี	86	21.50
ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป	28	7.00
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลเบื้องต้น	จำนวน (400)	ร้อยละ (100)
สถานภาพ		
โสด	121	30.25
สมรส	217	54.25
หม้าย/ หย่า/ แยกกันอยู่	62	15.50
รวม	400	100.00
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า/ ไม่ได้เรียน	93	23.25
มัธยมศึกษาตอนต้น	110	27.50
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	87	21.75
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	35	8.75
ปริญญาตรี	72	18.00
สูงกว่าปริญญาตรี	3	0.75
รวม	400	100.00
อาชีพ		
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	9	2.25
ธุรกิจส่วนตัว	50	12.50
เกษตรกร/ ประมง	118	29.50
พนักงานบริษัท	34	8.50
รับจ้างทั่วไป	52	13.00
ค้าขาย	102	25.50
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน	22	5.50
นักเรียน/ นักศึกษา	11	2.75
ว่างงาน	2	0.50
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลเบื้องต้น	จำนวน (400)	ร้อยละ (100)
รายได้		
น้อยกว่า 5,000 บาท	8	2.00
5,000-10,000 บาท	83	20.75
10,001-15,000 บาท	109	27.25
15,001-20,000 บาท	92	23.00
20,001-25,000 บาท	64	16.00
มากกว่า 30,000 บาท	17	4.25
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้
เพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.75 รองลงมา เป็นเพศชาย คิดเป็น
ร้อยละ 42.25

อายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.25 รองลงมา มีอายุอยู่ระหว่าง
30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.50 รองลงมา มีอายุอยู่ระหว่าง 50-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.50 รองลงมา
มีอายุอยู่ระหว่าง 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.25 รองลงมา มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ
7.00 และน้อยที่สุด มีอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.50

สถานภาพ พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 54.25 รองลงมา สถานภาพ
โสด คิดเป็นร้อยละ 30.25 และน้อยที่สุด สถานภาพแยกกันอยู่/ หม้าย/ หย่า คิดเป็นร้อยละ 15.50

การศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 27.50
รองลงมา ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า/ ไม่ได้เรียน คิดเป็นร้อยละ 23.25 รองลงมา มัธยมศึกษา
ตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 21.75 รองลงมา ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 18.00 รองลงมา
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 8.75 และน้อยที่สุด สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 0.75

อาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร/ ประมง คิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมา ค้าขาย
คิดเป็นร้อยละ 25.50 รองลงมา รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 13.00 รองลงมา ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็น
ร้อยละ 12.50 รองลงมา ผู้ประกอบการ/ เจ้าของธุรกิจ พนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 8.50 รองลงมา
พ่อบ้าน/ แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 5.50 รองลงมา นักเรียน/ นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.75 รองลงมา
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.25 และน้อยที่สุด ว่างาน คิดเป็นร้อยละ 1.60

รายได้ พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.25 รองลงมา 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.00 รองลงมา 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.75 รองลงมา 20,001-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.00 รองลงมา 25,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.75 รองลงมา มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.25 และน้อยกว่า 5,000 บาท ลงมา คิดเป็นร้อยละ 2.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรม การซื้อหวยใต้ดินของประชาชน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละสาเหตุของการซื้อหวยใต้ดิน

สาเหตุที่ซื้อหวยใต้ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อยากรวย	244	61.00
ชอบเสี่ยงโชค	286	71.50
วิธีการเล่นไม่ยุ่งยาก	126	31.50
ซื้อตามคนในครอบครัว	51	12.75
ซื้อตามเพื่อน	63	15.75

จากตารางที่ 5 สาเหตุของการซื้อหวยใต้ดิน พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ที่ซื้อหวยใต้ดิน คือ ชอบเสี่ยงโชค คิดเป็นร้อยละ 71.50 รองลงมา อยากรวย คิดเป็นร้อยละ 61.00 รองลงมา วิธีการเล่นไม่ยุ่งยาก คิดเป็นร้อยละ 31.50 รองลงมา ซื้อตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 15.75 และซื้อตามคนในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 12.75

ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละลักษณะการซื้อหอยใต้ดิน

ลักษณะการซื้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2 ตัวบน	302	75.50
2 ตัวล่าง	324	81.00
3 ตัวบน	276	69.00
3 ตัวล่าง	247	61.80
โต๊ดหรือคูณ	223	55.80
วิ่งบน/ วิ่งล่าง	151	37.75

จากตารางที่ 6 ลักษณะการซื้อหอยใต้ดิน พบว่า ส่วนใหญ่ชื่นชอบที่จะซื้อ 2 ตัวล่าง คิดเป็นร้อยละ 81.00 รองลงมา 2 ตัวบน คิดเป็นร้อยละ 75.50 รองลงมา 3 ตัวบน คิดเป็นร้อยละ 69.00 รองลงมา 3 ตัวล่าง คิดเป็นร้อยละ 61.80 รองลงมา โต๊ดหรือคูณ คิดเป็นร้อยละ 55.80 และซื้อน้อยที่สุด วิ่งบน/ วิ่งล่าง คิดเป็นร้อยละ 37.75

ตารางที่ 7 จำนวนร้อยละหลักในการเลือกซื้อหอยใต้ดิน

หลักในการเลือกซื้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตามการแปลจากความฝัน	196	49.00
ตามข่าวลือ ความเชื่อจากแหล่งไขหอย	238	59.50
ตามเลขสำคัญประจำตัว/ เลขนำโชคส่วนตัว	121	30.25
ตามเลขในเหตุการณ์สำคัญ เช่น วันมรณภาพเกอิจาจารย์ชื่อดัง	81	20.25
เลขที่พบเห็นจากอุบัติเหตุ	57	14.25
เลขที่พบเห็นโดยบังเอิญ	46	11.50
เลขอะไรก็ได้	134	33.50

จากตารางที่ 7 หลักในการเลือกซื้อพบว่าส่วนใหญ่ มีหลักในการเลือกซื้อจากข่าวลือ ความเชื่อจากแหล่งไขหอย คิดเป็นร้อยละ 59.50 รองลงมา ตามการแปลจากความฝัน คิดเป็นร้อยละ 49.00 รองลงมา เลขอะไรก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 33.50 รองลงมา ตามเลขสำคัญประจำตัว/ เลขนำโชคส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 30.25 รองลงมา ตามเลขในเหตุการณ์สำคัญ เช่น วันมรณภาพเกอิจาจารย์

ชื่อดัง คิดเป็นร้อยละ 20.25 รองลงมา เลขที่พบเห็นจากอุบัติเหตุ คิดเป็นร้อยละ 14.25 และหลัก
ในการเลือกซื้อเลขน้อยที่สุด เลขที่พบเห็น โดยบังเอิญ คิดเป็นร้อยละ 11.50

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของแหล่งที่ซื้อหวยใต้ดิน

แหล่งที่ซื้อหวยใต้ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจ้ามือหวย	76	19.00
คนเดินโพย	185	46.25
คนรู้จักกัน	139	34.75
รวม	400	100

จากตารางที่ 8 แหล่งที่ซื้อหวยใต้ดิน พบว่า แหล่งที่ซื้อหวยใต้ดินที่ผู้ซื้อจะซื้อมากที่สุด
คือ คนเดินโพย คิดเป็นร้อยละ 46.25 รองลงมา คนรู้จักกัน คิดเป็นร้อยละ 34.75 และซื้อน้อยที่สุด
คือ เจ้ามือหวย คิดเป็นร้อยละ 19.00

ตารางที่ 9 จำนวนร้อยละค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้ง

ค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100 บาท	21	5.25
100-300 บาท	78	19.50
301-500 บาท	42	10.50
501-700 บาท	67	16.75
701-900 บาท	54	13.50
901 บาทขึ้นไป	138	34.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 9 ค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้งพบว่าส่วนใหญ่ มีค่าใช้จ่ายในการซื้อหวยใต้ดิน
ต่อครั้ง เป็นจำนวนเงิน 901 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมา 100-300 บาท คิดเป็นร้อยละ
19.50 รองลงมา 501-700 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.75 รองลงมา 701-900 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.50

รองลงมา 301-500 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.50 และค่าใช้จ่ายในการซื้อหอยไต้ดินต่อครั้งน้อยที่สุดต่ำกว่า 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.25

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดินของประชาชนตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 10 จำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ด้านรูปแบบการซื้อหอยไต้ดิน

ด้านรูปแบบการซื้อหอยไต้ดิน	ระดับที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ				\bar{X}	SD	ระดับการจัด สินใจซื้อ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. สามารถเลือกซื้อเลขได้ตาม ต้องการ	163 (40.75)	227 (56.75)	10 (2.50)	-	3.38	0.54	มากที่สุด	1
2. ทางเลือกของการซื้อที่ หลากหลายประเภท อาทิ 2 ตัวบน- ล่าง 3 ตัวบน-ล่าง โต้ดหรือคูณ วัง	136 (34.00)	228 (57.00)	36 (9.00)	-	3.25	0.60	มาก	2
ภาพรวม					3.32	0.48	มากที่สุด	

จากตารางที่ 10 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ด้านรูปแบบการซื้อหอยไต้ดิน พบว่า รูปแบบการซื้อหอยไต้ดินที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุดเมื่อจำแนกตามรายชื่อ ได้ดังนี้

สามารถเลือกซื้อเลขได้ตามต้องการ พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 0.54$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 1

ทางเลือกของการซื้อที่หลากหลายประเภท อาทิ 2 ตัวบน-ล่าง 3 ตัวบน-ล่าง โต้ด หรือคูณ พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด ($\bar{X} = 3.25$, $SD = 0.60$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 2

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดินด้านรูปแบบการซื้อหอยไต้ดิน ผู้วิจัยพบว่า ประชาชนไม่คำนึงถึงเรื่องทางเลือกของการซื้อที่หลากหลายประเภท อาทิ 2 ตัวบน-ล่าง 3 ตัวบน-ล่าง โต้ดหรือคูณมากนัก เพราะ มีหลายทางให้เลือกซื้อก็จริง แต่ถ้าซื้อเยอะ ต้นทุนก็จะสูงขึ้น ฉะนั้น ประชาชนจึงคำนึงถึงเรื่องการเลือกซื้อเลขได้ตามต้องการมากกว่า

ตารางที่ 11 จำนวนคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยใต้ดิน ด้านราคา

ด้านราคา	ระดับที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ				\bar{X}	SD	ระดับการจัด สินใจซื้อ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. ราคาถูกกว่าหอยประเภทอื่น	95 (23.75)	237 (59.25)	66 (16.50)	2 (.50)	3.06	0.65	มาก	1
2. ค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้ง ไม่แพง	74 (18.50)	231 (57.75)	86 (21.50)	9 (2.25)	2.93	0.70	มาก	3
3. มีส่วนลดจากการซื้อ	80 (20.00)	220 (55.00)	95 (23.75)	5 (1.25)	2.94	0.70	มาก	2
	ภาพรวม				2.97	0.47	มาก	

จากตารางที่ 11 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยใต้ดิน ด้านราคา พบว่า ราคามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

มากที่สุด

เมื่อจำแนกตามรายชื่อ ได้ดังนี้
ราคาถูกกว่าหอยประเภทอื่น พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด ($\bar{X} = 3.06$, $SD = 0.65$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 1

มีส่วนลดจากการซื้อ พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด ($\bar{X} = 2.94$, $SD = 0.70$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 2

ค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้งไม่แพง พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด ($\bar{X} = 2.93$, $SD = 0.70$) ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยใต้ดินด้านราคา ผู้วิจัยพบว่า ประชาชนไม่คำนึงถึงเรื่องค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้ง ไม่แพงและมีส่วนลดจากการซื้อมากนัก เพราะค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้งไม่แพง แต่ถ้าซื้อหลายเลขรวมกันแล้วต้นทุนก็สูงขึ้น และส่วนลดจากการซื้อน้อยมากหรือไม่ได้ลดราคาเลย ฉะนั้น ประชาชนจึงคำนึงถึงเรื่องการซื้อหอยใต้ดินที่ราคาถูกกว่าหอยประเภทอื่นมากกว่า

ตารางที่ 12 จำนวนคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ

ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ/ เงินรางวัล	ระดับที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ				\bar{X}	SD	ระดับการจัด สินใจซื้อ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. เงินรางวัลสูงกว่าสลากกินแบ่ง รัฐบาล	81 (20.25)	263 (65.75)	55 (13.75)	1 (0.25)	3.06	0.59	มาก	2
2. มีโอกาสในการถูกรางวัลสูง	36 (9.00)	220 (55.00)	135 (33.75)	9 (2.25)	2.71	0.66	มาก	3
3. ได้รับเงินรางวัลทันที เมื่อถูก รางวัล	79 (19.75)	276 (69.00)	45 (11.25)	-	3.09	0.55	มาก	1
	ภาพรวม				2.95	0.43	มาก	

จากตารางที่ 12 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ด้านผลตอบแทนที่ได้รับพบว่า ผลตอบแทนที่ได้รับ/ เงินรางวัล มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

เมื่อจำแนกตามรายชื่อ ได้ดังนี้

ได้รับเงินรางวัลทันที เมื่อถูกรางวัล พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

($\bar{X} = 3.09$, $SD = 0.55$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 1

เงินรางวัลสูงกว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

($\bar{X} = 3.06$, $SD = 0.59$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 2

มีโอกาสในการถูกรางวัลสูง พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

($\bar{X} = 2.71$, $SD = 0.66$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 3

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ/ เงินรางวัล ผู้วิจัยพบว่า ประชาชนไม่คำนึงถึงเรื่องเงินรางวัลสูงกว่าสลากกินแบ่งรัฐบาลและมีโอกาสในการถูกรางวัลสูงมากนัก เพราะถึงเงินรางวัลจะสูง แต่โอกาสที่จะถูกรางวัลน้อยมาก ฉะนั้น ประชาชนจึงถือว่าการถูกรางวัลขึ้นอยู่กับโชคจริง ๆ

ตารางที่ 13 จำนวนคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยใต้ดิน ด้านความสะดวกในการซื้อ

ด้านความสะดวกในการซื้อ	ระดับที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ				\bar{X}	SD	ระดับการจัด สินใจซื้อ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด				
1. สามารถหาซื้อได้ง่าย	124 (31.00)	234 (58.50)	42 (10.50)	-	3.21	0.61	มาก	3
2. ไม่ต้องจ่ายเงินทันที/ สามารถ จ่ายเงินได้ที่หลัง	141 (35.25)	237 (59.25)	22 (5.50)	-	3.30	0.57	มากที่สุด	1
3. ไม่ต้องเดินทางออกมาซื้อด้วย ตนเอง	147 (36.75)	203 (50.75)	50 (12.50)	-	3.24	0.66	มาก	2
	ภาพรวม				3.24	0.41	มาก	

ตารางที่ 13 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยใต้ดิน ด้านความสะดวกในการซื้อพบว่า ความสะดวกในการซื้อหอยใต้ดินมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

เมื่อจำแนกตามรายชื่อ ได้ดังนี้

ไม่ต้องจ่ายเงินทันที/ สามารถจ่ายเงินได้ที่หลัง พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด ($\bar{X} = 3.30$, $SD = 0.57$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 1

ไม่ต้องเดินทางออกมาซื้อด้วยตนเอง พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ
($\bar{X} = 3.24$, $SD = 0.66$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 2

สามารถหาซื้อได้ง่าย พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ
ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 3

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยใต้ดิน ด้านความสะดวกในการซื้อ ผู้วิจัยพบว่า ประชาชนไม่คำนึงถึงเรื่องสามารถหาซื้อได้ง่าย และไม่ต้องเดินทางออกมาซื้อด้วยตนเองมากนัก เพราะ บางทีอยากจะซื้อแต่ต้องรอกนมมาจคหรือต้องโทรไปซื้อ ฉะนั้น ประชาชนจึงถือว่าการซื้อหอยใต้ดินโดยที่ยังไม่ต้องจ่ายเงินทันที/ สามารถจ่ายเงินได้ที่หลังสะดวกที่สุด

ตารางที่ 14 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ในปัจจัยภาพรวมด้านต่าง ๆ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน	\bar{X}	SD	ระดับการตัดสินใจ	อันดับ
1. ด้านรูปแบบการซื้อหอยไต้ดิน	3.32	0.48	มากที่สุด	1
2. ด้านราคา	2.97	0.47	มาก	3
3. ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ/เงินรางวัล	2.95	0.43	มาก	4
4. ด้านความสะดวกในการซื้อ	3.24	0.41	มาก	2
ภาพรวม	3.12	0.33	มาก	

จากตารางที่ 14 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน พบว่า โดยภาพรวม ปัจจัยในด้านต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

เมื่อจำแนกตามรายด้าน ได้ดังนี้

ด้านรูปแบบการซื้อหอยไต้ดิน พบว่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน มากที่สุด ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.48$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับ 1

ด้านความสะดวกในการซื้อ พบว่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดินมาก ($\bar{X} = 3.24$, $SD = 0.41$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับ 2

ด้านราคา พบว่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดินมาก ($\bar{X} = 2.97$, $SD = 0.47$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับ 3

ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ พบว่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดินมาก ($\bar{X} = 2.95$, $SD = 0.43$) ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับ 4

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า ประชาชนไม่ได้คำนึงถึงเรื่องราคาและผลตอบแทนที่ได้รับ/เงินรางวัลมากนัก เพราะ การซื้อหอยไต้ดินมีค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้งไม่แพงก็จริง และ ถ้าจะซื้อให้ครบทุกรูปแบบต้นทุนก็จะสูงขึ้นและผลตอบแทนที่ได้รับ/เงินรางวัลนั้น มีโอกาสน้อยมาก ที่จะถูกรางวัล ฉะนั้น ประชาชนจึงถือว่าการซื้อหอยไต้ดินเป็นการเสี่ยงโชคมากกว่า ส่วนในเรื่อง การถูกหอยไต้ดินที่มีผลตอบแทนที่ได้รับ/เงินรางวัลนั้น ถือว่าเป็นโชคดีเท่านั้นเอง

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของ
ประชาชนตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล**

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชน ในตำบล
อ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

เพศ	พฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนใน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี				รวม	Chi-square	
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด		X ²	Sig.
หญิง	2.60 (6)	43.70 (101)	47.20 (109)	6.50 (15)	100.00 (231)		
รวม	4.00 (16)	47.80 (191)	43.00 (172)	5.30 (21)	100.00 (400)		

จากตารางที่ 15 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดิน
ของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
($X^2 = 8.384$, Sig. = 0.039) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามเพศได้ดังนี้

ชาย มีพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 53.30 ระดับมาก ร้อยละ 37.30
ระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 5.90 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 3.60

หญิง มีพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินในระดับมาก ร้อยละ 47.20 ระดับน้อย ร้อยละ 43.70
ระดับมากที่สุด ร้อยละ 6.50 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 2.60

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการซื้อหอยใต้ดินของประชาชนในตำบล
อ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

อายุ	พฤติกรรมการซื้อหอยใต้ดินของประชาชนใน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี				รวม	Chi-square	
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด		X ²	Sig.
ต่ำกว่า 20 ปี	7.10 (1)	64.30 (9)	21.40 (3)	7.10 (1)	100.00 (14)	26.645	0.032*
20-29 ปี	7.40 (6)	53.10 (43)	38.30 (31)	1.20 (1)	100.00 (81)		
30-39 ปี	2.20 (2)	42.20 (38)	51.10 (46)	4.40 (4)	100.00 (90)		
40-49 ปี	3.00 (3)	44.60 (45)	48.50 (49)	4.00 (4)	100.00 (101)		
50-59 ปี	4.70 (4)	43.00 (37)	44.20 (38)	8.10 (7)	100.00 (86)		
ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป	0.00 (0)	67.90 (19)	17.90 (5)	14.30 (4)	100.00 (28)		
รวม	4.00 (16)	47.80 (191)	43.00 (172)	5.30 (21)	100.00 (400)		

จากตารางที่ 16 ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการซื้อหอยใต้ดิน
ของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมการซื้อหอยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
($X^2 = 26.645$, Sig. = 0.032) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามอายุได้ดังนี้
ต่ำกว่า 20 ปี มีพฤติกรรมการซื้อหอยใต้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 64.30 ระดับมาก ร้อยละ
21.40 ระดับน้อยที่สุด และระดับมากที่สุด ร้อยละ 7.10
20-29 ปี มีพฤติกรรมการซื้อหอยใต้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 53.10 ระดับมาก ร้อยละ
38.30 ระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 7.40 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 1.20
30-39 ปี มีพฤติกรรมการซื้อหอยใต้ดินในระดับมาก ร้อยละ 51.10 ระดับน้อย ร้อยละ
42.20 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 4.40 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 2.20

40-49 ปี มีพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินในระดับมาก ร้อยละ 48.50 ระดับน้อย ร้อยละ 44.60 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 4.00 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 3.00

50-59 ปี มีพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินในระดับมาก ร้อยละ 44.20 ระดับน้อย ร้อยละ 43.00 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 8.10 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 4.70

ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 67.90 ระดับมาก ร้อยละ 17.90 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 14.30

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบล
อ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สถานภาพ	พฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนใน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี				รวม	Chi-square	
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด		X ²	Sig.
โสด	4.10 (5)	47.10 (57)	44.60 (54)	4.10 (5)	100.00 (121)	6.705	0.349*
สมรส	4.10 (9)	45.60 (99)	45.60 (99)	4.60 (10)	100.00 (217)		
แยกกันอยู่/หย่า/หม้าย	3.20 (2)	56.50 (35)	30.60 (19)	9.70 (6)	100.00 (62)		
รวม	4.00 (16)	47.80 (191)	43.00 (172)	5.30 (21)	100.00 (400)		

จากตารางที่ 17 ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ($X^2 = 6.705$, Sig. = 0.349)

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินของประชาชนใน
ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ระดับการศึกษา	พฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินของประชาชนใน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี				รวม	Chi-square	
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด		X ²	Sig.
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.60 (4)	52.70 (58)	41.80 (46)	1.80 (2)	100.00 (110)		
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ เทียบเท่า	2.30 (2)	48.30 (42)	40.20 (35)	9.20 (8)	100.00 (87)		
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	0.00 (0)	17.10 (6)	71.40 (25)	11.40 (4)	100.00 (35)		
ปริญญาตรี	2.80 (2)	43.10 (31)	50.00 (36)	4.20 (3)	100.00 (72)		
สูงกว่าปริญญาตรี	0.00 (0)	33.30 (1)	66.70 (2)	0.00 (0)	100.00 (3)		
รวม	4.00 (16)	47.80 (191)	43.00 (172)	5.30 (21)	100.00 (400)		

จากตารางที่ 18 ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ($X^2 = 36.592$, Sig. = 0.001) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาได้ดังนี้

ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า/ ได้เรียน มีพฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 57.00 ระดับมาก ร้อยละ 30.10 ระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 8.60 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 4.30

มัธยมศึกษาตอนต้น มีพฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 52.70 ระดับมาก ร้อยละ 41.80 ระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 3.60 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 1.80

มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีพฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 48.30 ระดับมาก ร้อยละ 40.20 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 9.20 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 2.30

อนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีพฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินในระดับมาก ร้อยละ 71.40
ระดับน้อย ร้อยละ 17.10 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 11.40

ปริญญาตรี มีพฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินในระดับมาก ร้อยละ 50.00 ระดับน้อย ร้อยละ
43.10 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 4.20 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 2.80

สูงกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินในระดับมาก ร้อยละ 66.70 และระดับ
น้อย ร้อยละ 33.30

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับพฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินของประชาชนในตำบล
อ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

อาชีพ	พฤติกรรมการซื้อหยาไต้ดินของประชาชนใน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี				รวม	Chi-square	
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด		X ²	Sig.
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	0.00 (0)	33.30 (3)	66.70 (6)	0.00 (0)	100.00 (9)	49.89 6	0.001*
ธุรกิจส่วนตัว	2.00 (1)	38.00 (19)	54.00 (27)	6.00 (3)	100.00 (50)		
เกษตรกร/ ประมง	7.60 (9)	56.80 (67)	35.60 (42)	0.00 (0)	100.00 (118)		
พนักงานบริษัท	2.90 (1)	41.20 (14)	50.00 (17)	5.90 (2)	100.00 (34)		
รับจ้างทั่วไป	5.80 (3)	57.70 (30)	36.50 (19)	0.00 (0)	100.00 (52)		
ค้าขาย	1.00 (1)	39.20 (40)	46.10 (47)	13.70 (14)	100.00 (102)		
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน	0.00 (0)	54.50 (12)	45.50 (10)	0.00 (0)	100.00 (22)		
นักเรียน/ นักศึกษา	9.10 (1)	45.50 (5)	27.30 (3)	18.20 (2)	100.00 (11)		
ว่างงาน	0.00 (0)	50.00 (1)	50.00 (1)	0.00 (0)	100.00 (2)		
รวม	4.00 (16)	47.80 (191)	43.00 (172)	5.30 (21)	100.00 (400)		

จากตารางที่ 19 ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดิน
 ของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับ
 พฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
 $(X^2 = 49.896, \text{Sig.} = 0.001)$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามอาชีพได้ดังนี้
 รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดินในระดับมาก ร้อยละ 66.70 และ
 ระดับน้อย ร้อยละ 33.30

ธุรกิจส่วนตัว มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดินในระดับมาก ร้อยละ 54.00 ระดับน้อย
 ร้อยละ 38.00 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 6.00 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 2.00

เกษตรกร/ ประมง มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 56.80 ระดับมาก
 ร้อยละ 35.60 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 7.60

พนักงานบริษัท มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดินในระดับมาก ร้อยละ 50.00 ระดับน้อย
 ร้อยละ 41.20 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 5.90 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 2.90

รับจ้างทั่วไป มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 57.70 ระดับมาก
 ร้อยละ 36.50 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 5.80

ค้าขาย มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดินในระดับมาก ร้อยละ 46.10 ระดับน้อย ร้อยละ
 39.20 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 13.70 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 1.00

แม่บ้าน/ พ่อบ้าน มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 54.50 และระดับ
 มาก ร้อยละ 45.50

นักเรียน/ นักศึกษา มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 45.50 ระดับมาก
 ร้อยละ 27.30 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 18.20 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 9.10

ว่างงาน มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้ดินในระดับมาก ร้อยละ 50.00 และระดับน้อย
 ร้อยละ 50.00

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบล
อ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

รายได้	พฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนใน ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี				รวม	Chi-square	
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด		X ²	Sig.
น้อยกว่า 5,000 บาท	12.50 (1)	50.00 (4)	25.00 (2)	12.50 (1)	100.00 (8)	47.42 8	0.000*
5,001-10,000 บาท	6.00 (5)	59.00 (49)	32.50 (27)	2.40 (2)	100.00 (83)		
10,001-15,000 บาท	4.60 (5)	56.90 (62)	38.50 (42)	0.00 (0)	100.00 (109)		
15,001-20,000 บาท	2.20 (2)	43.50 (40)	45.70 (42)	8.70 (8)	100.00 (92)		
20,001-25,000 บาท	4.70 (3)	35.90 (23)	56.30 (36)	3.10 (2)	100.00 (64)		
มากกว่า 30,000 บาท	0.00 (0)	33.30 (9)	51.90 (14)	14.80 (4)	100.00 (27)		
รวม	4.00 (16)	47.80 (191)	43.00 (172)	5.30 (21)	100.00 (400)		

จากตารางที่ 20 ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

($X^2 = 47.428$, Sig. = 0.000) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามรายได้ได้ดังนี้

น้อยกว่า 5,000 บาท มีพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 50.00 ระดับมาก ร้อยละ 25.00 ระดับมากที่สุด และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 12.50

5,001-10,000 บาท มีพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 59.00 ระดับมาก ร้อยละ 32.50 ระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 6.00 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 2.40

10,001-15,000 บาท มีพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินในระดับน้อย ร้อยละ 56.90 ระดับมาก ร้อยละ 38.50 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 4.60

15,001-20,000 บาท มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้คืนในระดับมาก ร้อยละ 45.70 ระดับน้อย ร้อยละ 43.50 ระดับมาก ร้อยละ 8.70 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 2.20

20,001-25,000 บาท มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้คืนในระดับมาก ร้อยละ 56.30 ระดับน้อย ร้อยละ 35.90 ระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 4.70 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 3.10

มากกว่า 30,000 บาท มีพฤติกรรมการซื้อหน่วยได้คืนในระดับมาก ร้อยละ 51.90 ระดับน้อย ร้อยละ 33.3 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 14.80

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการซื้อขายที่ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์ประการแรก เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อขายที่ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประการที่สอง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อขายที่ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน โดยทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าไคสแควร์ (Chi-square)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ ผู้หญิงนิยมซื้อขายที่ดินมากกว่าผู้ชาย อายุของผู้ซื้อจะอยู่ในช่วงระหว่าง 40-49 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาต้น ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตร/ ประมง รายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท

พฤติกรรมการซื้อขายที่ดิน

ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ ประชาชนชื่นชอบที่จะเล่นหวยประเภท 2 ตัวล่าง 2 ตัวบน โดยมีค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้ง 901 บาทขึ้นไป และมักจะซื้อขายที่ดินกับคนเดินโพยและมีหลักในการซื้อขายที่ดินจากข่าวลือ ความเชื่อจากแหล่งใบ้หวย สาเหตุที่ซื้อขายที่ดินนั้น เป็นเพราะชอบเสี่ยงโชค

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อขายที่ดิน

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อขายที่ดิน ด้านรูปแบบการซื้อขายที่ดิน พบว่า รูปแบบการซื้อขายที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด เมื่อจำแนกตามรายชื้อได้ดังนี้

สามารถเลือกซื้อเลขได้ตามต้องการ พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 1

ทางเลือกของการซื้อที่หลากหลายประเภท อาทิ 2 ตัวบน-ล่าง 3 ตัวบน-ล่าง โท๊ดหรือคูณ พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 2

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ด้านราคา พบว่า ราคา
มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออย่างมาก เมื่อจำแนกตามรายชื้อ ได้ดังนี้

ราคาถูกกว่าหอยประเภทอื่น พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออย่างมากที่สุด ประชาชน
ให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 1

มีส่วนลดจากการซื้อ พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออย่างมาก ประชาชนให้ความสำคัญ
เป็นอันดับที่ 2

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ
พบว่า ผลตอบแทนที่ได้รับ/ เงินรางวัล มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออย่างมาก เมื่อจำแนกตามรายชื้อ
ได้ดังนี้

ได้รับเงินรางวัลทันทีเมื่อถูกรางวัล พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออย่างมาก ประชาชนให้
ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 1

เงินรางวัลสูงกว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออย่างมาก ประชาชน
ให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 2

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ด้านความสะดวกในการซื้อ
พบว่า ความสะดวกในการซื้อหอยไต้ดิน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออย่างมาก เมื่อจำแนกตามรายชื้อ
ได้ดังนี้

ไม่ต้องจ่ายเงินทันที/ สามารถจ่ายเงินได้ที่หลัง พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ
มากที่สุด ประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 1

ไม่ต้องเดินทางออกมาซื้อด้วยตนเอง พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออย่างมาก ประชาชน
ให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 2

สามารถหาซื้อได้ง่าย พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออย่างมาก ประชาชนให้ความสำคัญ
เป็นอันดับที่ 3

**ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรซื้อหอยไต้ดินของประชาชนใน
ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล**

การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมกรซื้อหอยไต้ดินของประชาชน
ในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรซื้อหอย
ไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05

การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมกรซื้อหอยไต้ดินของประชาชน
ในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรซื้อหอย

ได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อหอยได้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา พฤติกรรมการซื้อหอยได้ดิน พบว่า หอยได้ดินได้รับความนิยมจากประชาชนเป็นอย่างมาก การซื้อในแต่ละครั้งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเงินที่มีในขณะนั้น และการซื้อจะซื้อกับคนที่รู้จักหรือมีความสนิทสนม ซึ่งการหาเลขเด็ดอาจจะได้มาจากหนังสือชนิดต่าง ๆ ข่าวลือจากแหล่งต่าง ๆ และบางครั้งได้มาจากการฝัน ในการซื้อแต่ละครั้ง จะมีรูปแบบในการซื้อหลายรูปแบบ เช่น การแทงตรง แทง โค้ด เลขบน เลขล่าง ผู้ที่ซื้อหอยได้ดินจะประกอบด้วยกลุ่มคนเกือบทุกอาชีพ กลุ่มที่ซื้อหอยได้ดินที่ใหญ่ที่สุด คือ กลุ่มชาวบ้าน เกษตรกร/ ประมงที่มีรายได้น้อยจนถึงปานกลาง และโดยนิสัยส่วนตัวจะเป็นคนที่ชอบเสี่ยงโชคเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว การซื้อหอยได้ดินเป็นการเสี่ยงโชค ลงทุนน้อย แต่หากถูกรางวัลจะได้รับเงินจำนวนที่สูง ดังนั้นประชาชนเหล่านี้ จึงต้องพยายามขวนขวายให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดความเสี่ยง (Francis, 1963 อ้างถึงใน สิทธิโชค วรรณสันติกุล, 2525) กับความเสี่ยงที่ว่า มนุษย์ชอบขยายเขตความรู้ตีของตัวเองออกไป ชอบผจญภัย ชอบเสี่ยง ชอบพบเห็นและได้ลองของแปลก ๆ ใหม่ ๆ

การที่คนมีความอยากรู้อยากเห็นและชอบค้นหาสิ่งต่าง ๆ หรือชอบเสี่ยงนั้น เป็นเพราะคนมีความปรารถนาที่จะมีความรู้สึกใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ เช่นเดียวกับการซื้อหวยใต้ดิน ซึ่งเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่แสดงออกถึงความเสี่ยงของมนุษย์ ผู้ซื้อหวยใต้ดินไม่สามารถรู้ได้ก่อนว่าเลขที่ซื้อนั้นจะถูกรางวัลหรือไม่ แต่ก็ยังมีคนซื้อ โดยอาศัยการเสี่ยงที่เกิดจากพฤติกรรมของบุคคลเป็นหลัก และมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของวรินทร์ สุวรรณจรัส (2547) ที่ว่า การเล่นหวยเป็นพฤติกรรมของคนไทย ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่มีอุปนิสัยที่ชอบความเสี่ยงในเรื่องของการพนันมาตลอด เป็นการยากที่จะเลิกพฤติกรรมดังกล่าว

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แต่สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดิน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าบุคคลที่มีการศึกษาน้อย รายได้ไม่สูงมากนัก และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร/ ประมง ซึ่งอยู่ในวัยกลางคนนั้น ส่วนใหญ่จะคิดว่าการซื้อหวยใต้ดินเป็นการลงทุนที่น้อย แต่ได้กำไรมาก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาส โลว์ในส่วนความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อการอยู่รอด เช่น ความต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น และความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Security Need) เป็นความต้องการความปลอดภัยที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย อาทิ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน ความมั่นคงทางการเงิน เป็นต้น ซึ่งความต้องการดังกล่าวนี้ สังคมหรือรัฐบาลยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ ทำให้ประชาชนต้องหาทางออกโดยการฝากความหวังไว้กับหวยใต้ดิน และสอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Vroom, 1964 อ้างถึงใน สิทธิโชค วรรณสันติกุล, 2525, หน้า 6) การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมว่า ถ้าหากเขาจะกระทำพฤติกรรมนั้นแล้ว เขาจะได้ผลลัพธ์ที่จะเป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไรต่อตัวเขา ตัวอย่างเช่น ผู้ซื้อหวยใต้ดินย่อมคาดหวังในผลของการกระทำว่า ตนเองจะต้องถูกรางวัล โดยค่าของเงินรางวัลสำหรับแต่ละคนจะมีไม่เท่ากัน คนที่มีฐานะการเงินคืออยู่แล้ว เงินรางวัลนี้จะมีน้อยกว่าคนที่ฐานะการเงินขัดสน เพราะคนกลุ่มนี้อาจจำเป็นต้องนำเงินรางวัลที่ได้มาจุนเจือการดำรงชีวิตของตนเองให้อยู่รอดได้ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษานายพัชระ คงพินิจบรรจง (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหวยเถื่อน ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า คนเงินเดือนน้อย เหตุผลในการซื้อส่วนมากจะบอกว่าต้องการสร้างความหวังในชีวิต มีผลตอบแทนที่จ่ายเมื่อถูกหวยสูง

จากผลการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดินด้านรูปแบบการซื้อหอยไต้ดิน ประชาชนไม่คำนึงถึงเรื่องทางเลือกของการซื้อที่หลากหลายประเภท อาทิ 2 ตัวบน-ล่าง 3 ตัวบน-ล่าง โต้ดหรือคู่มากนัก เพราะมีหลายทางเลือกซื้อที่จริง แต่ถ้าซื้อเยอะต้นทุนก็จะสูงขึ้น ฉะนั้น ประชาชนจึงคำนึงถึงเรื่องการเลือกซื้อเลขได้ตามต้องการมากกว่า

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ด้านราคา ประชาชนไม่คำนึงถึงเรื่องค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้ง ไม่แพงและมีส่วนลดจากการซื้อจำนวนมาก เพราะค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้งไม่แพง แต่ถ้าซื้อหลายเลขรวมกันแล้วต้นทุนก็สูงขึ้น และส่วนลดจากการซื้อน้อยมากหรือไม่ได้ลดราคาเลย ฉะนั้น ประชาชนจึงคำนึงถึงเรื่องการซื้อหอยไต้ดินที่ราคาถูกกว่าหอยประเภทอื่นมากกว่า

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดินด้านผลตอบแทนที่ได้รับ/ เงินรางวัล ประชาชนไม่คำนึงถึงเรื่องเงินรางวัลสูงกว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล และมีโอกาสในการถูกรางวัลสูงมาก เพราะถึงเงินรางวัลจะสูงแต่โอกาสที่จะถูกรางวัลน้อยมาก ฉะนั้น ประชาชนจึงถือว่าการถูกรางวัลขึ้นอยู่กับโชคจริง ๆ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน ด้านความสะดวกในการซื้อ ประชาชนไม่คำนึงถึงเรื่องสามารถหาซื้อได้ง่าย และไม่ต้องเดินทางออกมาซื้อด้วยตนเองมากนัก เพราะบางที่อยากจะซื้อแต่ต้องรอกคนมาจหรือต้องโทรไปซื้อ ฉะนั้น ประชาชนจึงถือว่าการซื้อหอยไต้ดิน โดยที่ยังไม่ต้องจ่ายเงินทันที/ สามารถจ่ายเงินได้ที่หลังสะดวกที่สุด

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เรื่องพฤติกรรมกรรมการซื้อหอยไต้ดินในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานในท้องถิ่นควรมีวิธีการปราบปรามโดยใช้มาตรการทางกฎหมายแก้ปัญหาหอยไต้ดินอย่างจริงจัง
2. หน่วยงานในท้องถิ่นควรจะไปแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจให้กับประชาชน เพราะประชาชนยังมีฐานะยากจนอยู่ รวมทั้งมีความคิดที่จะฝากความหวังไว้กับการซื้อหอยไต้ดิน โดยหวังว่าหอยไต้ดินจะทำให้สภาพชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. การเพิ่มกิจกรรมในชุมชน น่าจะช่วยลดความสนใจการเล่นหอยไต้ดินได้ เพราะจะได้ผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน

2. ผู้ที่ซื้อหวยใต้ดินมีความชอบที่จะซื้อหวยที่หาซื้อได้สะดวก มีเลขให้เลือกซื้อได้ตามความต้องการ ดังนั้น การดำเนินการในเรื่องของการเพิ่มจำนวนผู้จำหน่ายให้สามารถบริการผู้ซื้อได้อย่างเพียงพอในทุกพื้นที่

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

การศึกษาในอนาคต ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องพฤติกรรมการซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่สังคมทั่วไปรู้ว่าเป็นแหล่งรับแทงหวยใต้ดิน เพื่อนำมาเป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมไทยต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2539). *สื่อสองวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิภูมิปัญญา.
- ชวาวล คณานุกูล. (2542). *พฤติกรรมการเล่นและเครือข่ายสื่อสารของผู้เล่นหอยไต้ดิน*. วิทยานิพนธ์
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยพร วิชาวุธ. (2523). *การวิจัยเชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชูดา จิตพิทักษ์. (2525). *พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- เชวงศักดิ์ พลเยี่ยม. (2546). *ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการ (ซื้อ) เล่นหอยไต้ดินของประชาชน
กรณีศึกษา: อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณรงค์ สินสวัสดิ์. (2518). *การวิจัยเชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัทมน อธิคุณาสิน. (2550). *พฤติกรรมการเล่นหอยของประชาชน ตำบลเกาะขวาง อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป,
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คู่ย์ ชุมสาย, ม.ล. (2508). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธวัชชัย ภาคแก้ว. (2547). *ศึกษาพฤติกรรมการเล่นพนันหอยของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการ
บริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- ธารา มีบุญ. (2546). *ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเล่นการพนันหอยเถื่อนในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์สังคมวิทยามหาบัณฑิต, สาขาสังคมวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย*.
- ธิดารัตน์ บุญเทียม. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อหอยบนดินของผู้บริโภคในเขตเทศบาล
นครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น*. รายงานการศึกษาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นพรัตน์ วรรณเทพสกุล. (2554). *โครงการวิจัย เศรษฐกิจหอยไต้ดิน มุมมองการเปลี่ยนแปลง
โครงสร้างเศรษฐกิจสังคมไทยผ่านธุรกิจการพนัน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่งแก้วนิล. (2535). *การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วน
ประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง*. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 3(4), 23-24.

- บุญรักษ์ พัฒนยินดี. (2544). *กระบวนการ หวยใต้ดิน*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ: การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมอนามัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประวิทย์ ปิยนามวานิช. (2550). *ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้บริโภคในการซื้อหอยในเขตเทศบาลเมืองพังงา*. ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการตลาด, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2543). *การพนันในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: ตรีสวิน
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร, นวลน้อย ตรีรัตน์ และสังสิต พิริยะรังสรรค์. (2543). *เศรษฐกิจการเมืองว่าด้วย หวยใต้ดิน. หวย ช่อง บ่อน ยาบ้า ก๊บนโยบายสาธารณะในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ตรีสวิน.
- พัชระ คงพินิจบรรจง. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหอยเถื่อน ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมือง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัฒน์ สุจ่านงค์. (2522). *สุขศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พัทธา สายหู. (2526). *โลกสมมติ*. กรุงเทพฯ: ศึกษาสยาม.
- ยุทธการ ไวยอภา. (2546). *พฤติกรรมการเล่นหวยใต้ดินของประชาชนในอำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่*. ปัญหาพิเศษศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ลือชัย วงษ์ทอง. (2555). *ความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยคอมพิวเตอร์เพื่อ งานวิจัยทางสังคมศาสตร์*. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรินทร์ สุวรรณจรัส. (2547). *พฤติกรรมและความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเล่นหอยในเขต ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2535). *พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ ศิริวิชัย. (2546). *ผลกระทบจากโลกโครงการจำหน่ายหอยลื้อดใต้ของสำนักงานสลาก กินแบ่งรัฐบาล*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. (2526). ความหมายของพฤติกรรม. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสุขศึกษา หน่วยที่ 1-7*. (หน้า 131-136). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์. (2543). *อุตสาหกรรมการพนัน: ไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และ มาเลเซีย*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง.
- . (2546 ก). *เศรษฐกิจการพนัน*. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอส. พรินติ้ง.
- . (2546 ข, 7 กรกฎาคม). เจ้ามือหวยใต้ดินรายใหญ่ใน กทม. *มติชนรายวัน*, หน้า 7.
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2525). *ทฤษฎีและการปฏิบัติทางจิตวิทยาสังคม*. นครปฐม: วิทยาลัยครู นครปฐม สหวิทยาลัยทราวดี.
- เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์. (2549). *หวยใต้ดิน-หวยบนดิน: พฤติกรรมการบริโภคของคนไทย*. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- Bloom, B. S. (1964). *Characters and Characteristics Genetic Psychology*. New York: John Willey.
- Clyde, K. (1956). *Personality in Nature, Society and Culture*. New York: Knopf.
- Cronbach, L. J. (1972). *The Dependability of Behavioral Measurement: Theory of Generality for Scales And Profiles*. New York: John Willey.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory Analysis*. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลาอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยในเชิงวิชาการเท่านั้น
2. แบบสอบถามนี้ใช้ 1 ฉบับ ต่อ 1 คน ให้เขียนเครื่องหมาย หน้าข้อความที่ถูกต้อง และตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้ซื้อ
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหอยไต้ดิน

จิตมิน สือเสาวลักษณ์
(ผู้วิจัย)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้ซื้อหวยใต้ดิน

1. สาเหตุที่ท่านซื้อหวยใต้ดิน(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1 []	อยากรวย	2 []	ชอบเสี่ยงโชค
3 []	วิธีการเล่นไม่ยุ่งยาก	4 []	ซื้อตามคนในครอบครัว
5 []	ราคาถูก	6 []	อื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

2. โดยส่วนใหญ่ท่านชื่นชอบที่จะเล่นแบบใด(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1 []	2 ตัวบน	2 []	3 ตัวบน
3 []	โต๊ดหรือคูณ	4 []	2 ตัวล่าง
5 []	3 ตัวล่าง	6 []	วิ่งล่าง/ วิ่งบน

3. ท่านมีหลักในการเลือกซื้อเลขอย่างไร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1 [] ตามการแปลจากความฝัน
- 2 [] ตามข่าวลือ ความเชื่อจากแหล่งใบ้หวย
- 3 [] ตามเลขสำคัญประจำตัว/ เลขนำโชคส่วนตัว (ทะเบียนรถ, เลขที่บ้าน, ปีเกิด, ฯลฯ)
- 4 [] ตามเลขในเหตุการณ์สำคัญ เช่น วันมรณภาพเกจิอาจารย์ชื่อดัง
- 5 [] เลขที่พบเห็นจากอุบัติเหตุ
- 6 [] เลขที่พบเห็นโดยบังเอิญ
- 7 [] เลขอะไรก็ได้

4. ท่านมักซื้อหวยใต้ดินกับใคร

1 []	เจ้ามือหวย	2 []	คนเดินโพย
3 []	คนรู้จักกัน	4 []	อื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

5. ค่าใช้จ่ายโดยประมาณในการซื้อหวยใต้ดินแต่ละครั้ง

1 []	ต่ำกว่า 100 บาท	2 []	100-300 บาท
3 []	301-500 บาท	4 []	501-700 บาท
5 []	701-900 บาท	6 []	901 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหน่วยที่ดิน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหน่วยที่ดิน	ระดับที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหน่วยที่ดิน			
	มากที่สุด 4	มาก 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. รูปแบบการซื้อหน่วยที่ดิน				
1.1 สามารถเลือกซื้อเลขได้ตามต้องการ				
1.2 ทางเลือกของการซื้อที่หลากหลาย ประเภท อาทิ 2 ตัวนบน-ล่าง 3 ตัวนบน-ล่าง โถง หรือคูน (การสลับตำแหน่งตัวเลข)				
2. ราคา				
2.1 ราคาถูกกว่าหน่วยประเภทอื่น				
2.2 ค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้งไม่แพง				
2.3 มีส่วนลดจากการซื้อ				
3. ผลตอบแทน/ เงินรางวัล				
3.1 เงินรางวัลสูงกว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล				
3.2 มีโอกาสในการถูกรางวัลสูง				
3.3 ได้รับเงินรางวัลทันทีเมื่อถูกรางวัล				
4. ความสะดวกในการซื้อ				
4.1 สามารถหาซื้อได้ง่าย				
4.2 ไม่ต้องจ่ายเงินทันที/ สามารถจ่ายเงินได้ ทีหลัง				
4.3 ไม่ต้องเดินทางออกมาซื้อด้วยตนเอง				